

Én szegény vagyok és szenvedek,
de fölemel, Istenem, a te segít-
séged.
Énekszóval áldom Isten nevét
és hálával magasztalom.
Zsolt 69,30-31

Mester, mit kell tennem?

Erdő Péter bíboros, prímás válaszolt
a fiatalok kérdéseire Budapesten

Erdő Péter bíboros, prímás április 20-án az S4 – Háló Közösségi és Kulturális Központban találkozott az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fiataljaival. Az eseményt a főegyházmegye ifjúsági irodája szervezte, és a Katolikus Szeretetszolgálat által létrehozott uspace.hu moderálta. A résztvevők feltehetik kérdéseiket a főpásztornak, amelyekre szeretettel, iránymutató válaszokat kaptak.

Megtelt a Semmelweis utcai kulturális központ; a fiatalok izgatottan várták, hogy találkozzanak Erdő Péter bíborossal, hiszen ilyen alkalomra még nem volt példa. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Ifjúsági Irodája bevonta a szervezésbe a fiatalok számára létrehozott, Uspace elnevezésű csapatot is, amelynek vezetője, Keresztes Ilona szintén részt vett az eseményen, csakúgy, mint Vajda Norbert, a Katolikus Szeretetszolgálat főigazgatója. A „Mester, mit kell tennem, hogy az örök életre eljussak?” mottójú rendezvényen Babos Áron, a főegyházmegye ifjúsági referense köszöntötte a jelenlévőket, a

Uspace résztvevőit és a Műegyetemi Katolikus Közösség dicsőítő zenekarát. A beszélgetést vezető fiatalok röviden bemutatkoztak, és elmondták: a uspace.hu oldalon elérhető mozgalom számos platformon keresztül teremt lehetőséget arra, hogy a fiatalok feltehesék kérdéseiket, eszmét cserélhessenek és vitatkozhassanak. A résztvevők dicsőítő énekekkel várták a bíborost, és örömmel, tisztelettel fogadták. A Miatyánk elimádkozása után megkezdődött a beszélgetés, amelyre a Uspace fiataljai alaposan felkészültek. Őt téma köré csoportosították az előzetes regisztráció során érkezett kérdéseket. Elsőként

a bíboros személyes életútja felől érdeklődtek, majd a hittel kapcsolatos kérdéseket tettek fel, később a liturgia és a papképzés, illetve a politika és a hit viszonya, valamint a párválasztás témaköre következett. A bíboros megosztotta a fiatalokkal, hogy nagy hatással voltak rá keresztény értékek megélő, elfogadó szülei, s beszélt arról is, hogy példájuk nyomán hogyan vált egyre intenzívebbé, tudatosabbá a hitélete. Elmondta, ministráns korától fogva egyre erősödött benne az a meggyőződés, hogy a papi szolgálat sajátos híd Isten és ember között. Így amikor eljött a továbbtanulás ideje, az Esztergomi Hittudományi Főiskolát választotta, ahová fel is vették. A főpásztor mesélt arról is, hogy a katonaság ideje alatt milyen jókat vitatkoztak a kispapokkal, illetve a más vallási felekezeti teológusokkal.

(Folytatás a 8. oldalon)

Fotó: Csapó József

Képgaléria

Fotós kollégáink kiállítása az esztergomi Keresztény Múzeumban
Részletek a 12. oldalon

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Körlevél a Föld napja alkalmából

Lapzártánkkor, április 22-én, a Föld napja alkalmából a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevélben hívta fel a hívek figyelmét a keresztény embernek a Földünkért, közvetlen környezetünkért viselt felelősségére.
(A körlevelet a 3. oldalon közöljük)

A tanulás és az elfogadás ideje

Harminc évvel ezelőtt alapították meg hazánkban
a Katonai Ordinariátust

Nemzeti ereklyénk, a Szent Jobb jelenlétében katonai tiszteletadással bemutatott hálaadó szentmisét tartottak a magyarországi Katonai Ordinariátus megalapításának harmincadik évfordulója alkalmából április 19-én a budapesti Szent István-bazilikában. Az ünnepi misét Berta Tibor püspök, katonai ordinárius celebrálta, Bíró László püspök, volt táborigazgató és több aktív, valamint nyugdíjas táborigazgató lelkész koncelebrált. Az ünnepi szertartáson öt akolitust avattak, akik a jövőben a Katonai Ordinariátus szolgálatát erősítik.

(Tudósítás az 5. oldalon)

A befogadó szeretet a hivatásunk

A Betegápoló Irgalmasrend generálisával beszélgettünk

Jesús Etayo Arrondo, a Betegápoló Irgalmasrend generálisa április 17-18-án Magyarországra látogatott. Pilisvörösváron, a Szent Erzsébet idősothton alapításának harmincadik évfordulója alkalmából bemutatott szentmise előtt kérdeztük a rend karizmájáról, magyarországi jelenlétéről, korunk kihívásairól.

– Milyen céllal érkezett Magyarországra?

– Asztrik testvér (Koncz Asztrik budapesti perjel – a szerk.) már jó ideje kérte, hogy látogassam meg a testvéreket, és most eljöttem, hogy megünnepeljük a Szent Erzsébet

Otthon alapításának harmincadik évfordulóját. Az elmúlt két hónapban az egyik rendtársam, a rend főtanácsosa kánoni vizitációt végzett az osztrák rendtartományban, amelybe Ausztria, Magyarország, Szlovákia és Csehország tartozik. Járt Magyarországon is.

(Folytatás a 9. oldalon)

Professzionális és lelkes
Gondoskodáspolitikai konferencia
a Pázmányon
7. oldal

Az erkölcs örömeit akar
szerezni, nem szorongást
Új morálteológiai kézikönyv készült
8. oldal

ISSN 0133-1205

9 770133 120548

MAGYAR KATOLIKUS
EGYHÁZ

HIT KÖZÖSSÉG TÁMASZ

KÖSZÖNJÜK, HOGY ADÓJA 1%-VAL
TÁMOGATJA A MAGYAR KATOLIKUS
EGYHÁZ SZOLGÁLATAIT!

1%

TECHNIKAI SZÁM

0011

Az erényes ember hű önnön hivatásához

Március 13-án az általános kihallgatás keretében a Szentatya, miután befejezte a bűnös szokásokról, az úgynevezett főbűnokről szóló katekéziseket, megkezdte az erények tárgyalását. Bevezető katekézisében a Fil 4,8–9 alapján az erény szóról, az erény meghatározásáról, helyes fogalmáról, az erényes cselekvés mibenlétéről elmélkedett. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Miután befejeztük a rossz szokások, az úgynevezett főbűnök bemutatását, tekintetünket most a rossz megtapasztalásával ellentétes képre fordítjuk. Az emberi szív átadhatja magát a káros szenvedélyeknek, engedhet a csábító csomagolásban tált veszélyes kísértéseknek, de ellen is tud állni nekik. Bármilyen fáradságos is ez, az ember az őt valóban kibontakoztató jóra van teremtve, és gyakorolhatja is ezt a művészetet, melynek következtében bizonyos, a jóra irányuló készségek állandósulnak benne. A reflexió erre a csodálatos lehetőségünkre az erkölcsfilozófia klasszikus fejezetét alkotja: ez az erényekről szóló fejezet.

A római filozófusok virtusnak, a görögök aretének nevezték. A latin virtus szó főleg azt hangsúlyozza, hogy az erényes ember erős, bátor, önfegyelmre és önmegtagadásra képes; az erény gyakorlása tehát erőfeszítést, sőt szenvedést igénylő hosszú előkészület gyümölcse. A görög areté szó ezzel szemben olyasvalamit jelöl, ami kitűnik, kiemelkedik, ami csodálatot vált ki. Az erényes ember tehát az, aki nem vetkőzik ki természetéből, nem fajul el, nem tér rossz útra, hanem hű

önnön hivatásához, teljes mértékben megvalósítja önmagát. Tévednénk, ha azt gondolnánk, hogy a szentek az emberiség kivételes képződményei, akik a fajunk határait átlépő bajnokok szűk körét alkotják. Ezzel szemben a szentek az erényekkel kapcsolatban imént bemutatott felfogás szerint azok, akik teljesen önmagukká válnak, akik megvalósítják a minden ember által megkapott hivatást.

Milyen boldog lenne az a világ, amelyben az igazságosság, a tisztelet, a kölcsönös jóindulat, a nagylelkűség, a remény megszokott magatartásforma, nem pedig ritka anomália lenne! Ezért kellene újra felfedezni és gyako-

rolni az erényes cselekvést a mai drámai időkben, amikor nemegyszer az ember legrosszabb tulajdonságaival találkozunk. A mai deformált világban vissza kell emlékeznünk arra a formára, amelyre tekintettel Isten megteremtett bennünket, Isten képmására, melyet örökre magunkban hordozunk!

Hogyan határozhatjuk meg az erény fogalmát? A Katolikus Egyház katekizmusában pontos és tömör meghatározást kínál: „Az erény maradó és erős készség a jó megtételére” (1803. pont). Nem egy rögtönzött és némileg véletlenszerű jóról van tehát szó, mely esetenként lepottyán az

égből. A történelem tanúsága szerint még a bűnözőknek is voltak jótetteik egy-egy tiszta pillanatukban; ezek a tettek biztosan be vannak írva „Isten könyvébe”, de az erény valami más. Olyan jó dolog, mely az ember lassú fejlődéséből származik, míg belső tulajdonsággá nem válik.

Az erény a szabadság habitusa. Ha minden cselekvésünkben szabadok vagyunk, és minden alkalommal választanunk kell jó és rossz között, az erény az, ami lehetővé teszi, hogy a helyes döntés meghozása legyen a szokásunk. Ha az erény ilyen szép adomány, azonnal felmerül a kérdés: hogyan lehet megszerezni?

Erre a kérdésre nem tudunk egyszerű választ adni. Összetett a válasz. A keresztény ember számára az első segítség Isten kegyelme. Bennünk, megkeresztelt emberekben ugyanis a Szentlélek működik, ő munkálkodik lelkünkben, hogy erényes életre vezessen bennünket. Hány keresztény jutott el könnyek között az életszentségre, ráébredve arra, hogy bizonyos gyengeségeit nem tudja legyőzni! De megtapasztalták, hogy Isten befejezte az általuk elkezdett jót.

A kegyelem mindig megelőzi a mi erkölcsi erőfeszítésünket. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy a régiek rendkívüli bőséges bölcsességének tanúsága szerint az erény növekszik és művelhető. Annak érdekében, hogy ez megtörténhessen, a Lélek első ajándéka, melyet kérnünk kell, éppen a bölcsesség. Az ember nem szabad prédája az élvezeteknek, az érzelmeknek, az ösztönöknek, a szenvedélyeknek anélkül, hogy bármit is tehetne ezekkel a benne lakozó, olykor kaotikus erőkkel szemben. Felbecsülhetetlen ajándék, mellyel rendelkezünk, a nyitott értelmünk, az a bölcsesség, mely képes tanulni az elkövetett hibákból, hogy jó felé irányítsa az életet. Aztán szükségünk van a jó akaratra: arra a képességre, hogy a jót válasszuk, hogy az önmegtagadás gyakorlásával, a túlzások kerülésével formáljuk önmagunkat. Kedves testvéreim, így induljunk útnak az erényekkel, az erényeknek ebbe a derűs világába, mely követelményeket támaszt, de boldogságunk szempontjából meghatározó!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Pakisztán, Pandzsáb tartomány

Egy katolikus jogász lett az emberi jogi miniszter

Khalil Tahir Sandhu abban a tartományban került fontos pozícióba, amelyik Pakisztán gazdasági, társadalmi és kulturális központja, és ahol a legtöbb keresztény él az országban. A katolikus jogász már számos istenkáromlási ügyben védte a vádlottakat sikeresen.

A keresztény jogász mellett a szikh vallást képviselő Sardar Ramesh Singh Arora kisebbségi miniszter lett a Maryam Nawaz miniszterelnök által vezetett tartományi kormányban. A szindhui katolikus ügyvéd, aki évek óta összekapcsolja ügyvédi praxisát az aktív politikai szerepvállalással, a február 8-i pandzsábi szenátusi parlamenti választásokon a Pakisztáni Muszlim Liga-Nawaz (PML-N) listán keresztény képviselő és kisebbségi képviselőjelölt volt. A szenátusi szavazáson 253 szavazatot kapott, öt szavazattal többet, mint a kormánykoalíció tagjai összesen.

Khalil Tahir Sandhu olyan politikus, akit valamennyi parlamenti párt, köztük az iszlám csoportok is nagyra tartanak. Az előző ciklusban a pandzsábi parlamentben parlamenti ügyekért felelős miniszter volt, és jó kapcsolatokat ápolt a jelenlegi ellenzék tagjaival. Korábban Pandzsáb tartományi kormányának tagja volt mint emberi jogokért és kisebbségekért felelős tartományi miniszter, 2013-ban pedig mint egészségügyi miniszter. Az 57 éves Sandhu eredetileg Fajszalábadból származik, melyen elköteltette a keresztény kisebbségek jogai iránt, és már számos istenkáromlási ügyben védte a vádlottakat sikeresen.

Az egyik legutóbbi ügyben tagja volt annak a védelmi bizottságnak, amely egy 2013 júliusában istenkáromlással vádolt keresztény házaspár fellebbezési eljárását vezette. Miután első fokon halálra ítélték őket, a Lahore-i Fellebbviteli Bíróság 2021-ben felmentette őket. Sandhu részt vett abban a hírhedt perben is, amely Ászja Bibi, a 2010-ben halálra ítélt, majd később harmadfokon felmentett pakisztáni nő szabadon bocsátásához vezetett.

Politikai tevékenységet 2008 óta folytat. „Az igazság győzelméért, valamint minden ember szabadságáért és méltóságáért dolgozom. Ezt

a küldetést Krisztus nevében végzem. Mindig hiszek Isten segítségével minden tevékenységemben, még a politikában vagy egy bírósági ügyben is” – fogalmazott. A keresztény közösségben hívó és jóakarátú emberként ismerik, aki a 2011-ben terroristák által meggyilkolt Shahbaz Bhatti katolikus lelkész diáktársa volt.

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás és fotó: Fides.org

Róma

Negyven éve indult az ifjúsági világtalálkozók története

Április 13–14-én Rómában, a Szent Lőrinc-központban szentmiséken ünnepelték annak emlékére, hogy II. János Pál kezdeményezésére negyven évvel ezelőtt a Szent Péter téren elindult az ifjúsági világtalálkozók története, melyek José Tolentino de Mendonça bíboros, a Kultúra és Nevelés Dikasztériuma prefektusa szerint a remény, a szeretet, és a tavasz gyümölcseit termették az Egyház szívében.

1984. április 14-én, virágvasárnap a Szent Péter téren rendezték meg az első ifjúsági világtalálkozót, mellyel elindult az évenként megtartott világnapok és a háromévenként sorra kerülő világtalálkozók története. A Szent Lőrinc Ifjúsági Központban tartott szombati szentmisét megelőzően a világtalálkozók keresztjét vívó körmenetben is felidéztek a Szent II. János Pál pápa által elindított kezdeményezés számos gyümölcseit.

A Szent Péter tér szomszédságában működő Szent Lőrinc Ifjúsági Központot (Centro Internazionale Giovanile San Lorenzo) 1983-ban alapította II. János Pál pápa, hogy a Rómába látogató fiatalok számára befogadó lelki-szellemi otthonot biztosítson.

„Ma megköszönjük az Úrnak azt a nagy inspirációt, amelynek eredményeként Szent II. János Pál összehívta az első ifjúsági világtalálkozót. Köszönjük azt is, ahogy XVI. Benedek és Ferenc pápa is megélte ezeket a napokat. Úgy élték meg az ifjúsági világtalálkozót, mint az Egyház nélkülözhetetlen pillanatait” – mutatott rá José Tolentino de Mendonça bíboros, a Kulturális és Nevelésügyi Dikasztérium prefektusa az április 13-án, szombaton este a Szent Lőrinc Ifjúsági Központban celebrált szentmisén.

Az ifjúsági világtalálkozók „a remény, a szeretet, a fiatalság és a tavasz sok gyümölcseit termették az Egyház szívében” – fogalmazott szentbeszédében José Tolentino de Mendonça. A bíboros emlékeztetett: Ferenc pápa arra kéri a fiatalokat, hogy ne „az erkélyről nézzék a történelmet, hanem a történelem kellős közepén csapjanak zajt, de olyan zajt, amely nemcsak zaj, hanem örömhír is”.

A Kultúra és Nevelés Dikasztériumának prefektusa köszöntötte a jelenlévőket, köztük Gleison De Paula Souzát, a Világiak, Család és Élet Dikasztériuma titkárait; a Szent Lőrinc-tempomban lelki szolgálatot végző Shalom közösség tagjait és a jelenlévőket, akik negyven éve is részt vettek a római szentmisén.

A napot imavirrasztás és a keresztthódolat szertartása zárta. Április 14-én, vasárnap Lazarus Jo Hungszik (You Heung-sik) bíboros, a Klérus Dikasztériumának prefektusa mutatott be szentmisét a Szent Lőrinc-központban. A szentmise után tanúságtételek hangzottak el az ifjúsági világnapokról. A következő ifjúsági világtalálkozót 2027-ben Dél-Koreában, Szöulban rendezik meg.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Vegyük észre a jót az emberben!

Erdő Péter bíboros, prímás volt a budapesti plébániai missziós est vendége

A tavalyi évben, advent első vasárnapján missziós évet hirdetett 2024-re a Budapest-Külsőangyalföldi Mária Keresztények Segítségé Plébánia. Ennek keretében nagy érdeklődéssel kísért missziós estet tartottak április 21-én, Jó Pásztor vasárnapján a Rokolya utcai plébánia Mária-árol elnevezett közösségi termében. A meghívott vendég Erdő Péter bíboros, prímás volt.

A rendezvényen a bíboros Varga Norbert, a külsőangyalföldi papi közösség moderátora, Riesz Benedek diakónus, hatodéves papnövendék, valamint a híveket képviselő Broczky István egyetemi hallgató kérdéseire válaszolt.

Erdő Péter elmondta, kedvenc imádsága a Miatyánk, amit az Úr Jézustól származó imádságnak nevezünk. Gimnazistaként minden reggel elimádkozta a szeretet-himnuszt a Békés-Dalos-féle Újszövetségből (1Kor 13), esténként pedig elmondta a Te Deumot. Varga Norbert közölte: az utóbbi ók is sokszor elimádkozták itt, hiszen ez a plébánia megújult, főnixmadárként támadt fel újra. Az is kiderült, hogy az egyházi év ünnepei közül Erdő Péter az ünnepek ünnepét, a húsvétot szereti a legjobban.

Arra a kérdésre, hogy van-e példaképe a szentek között, a bíboros azt válaszolta: egyetlen példaképe sem volt, de Futó Karsci bácsitól (Futó Károly katolikus pap, 1925–2017 – a szerk.) lelki könyveket és életrajzokat kapott, s ezekben az olvasmányokban különösen megragadta Szalézi Szent Ferenc alakja, aki

püspökként a teljes katolikus tanítást képviselte rendkívül eredményesen, mégis nagyon szeliden. Barátságos stílusával sok embert megnyert a hitnek. Tőle származik a híres mondat: „Egy csepp mézzel több legyet lehet fogni, mint egy hordó ecettel.” Varga Norbert közölte: megjelenésével a

keresztény ember – egyfajta erkölcsösökként – félelmet vagy távolságtartást kelthet azokban, akik bűnös életet élnek a családban vagy máshol. Egyes munkahelyeken például szinte elvárásá válik a lopás. Ha a keresztény nem teszi ezt, elszigetelődik a közösségtől, vagy

éppen kirekesztik, mert ő nem követ el bűnt. Hogyan volt ez a kereszténység hajnalán? Hiszen a korabeli forrásokban azt olvashatjuk, hogy a keresztények elvegyültek az emberek között, és mégis misszionáltak – vetette fel a kérdést a papi közösség moderátora.

A misszióról szólva, kérdésekre válaszolva, a bíboros kifejtette: talán nem is érti a kereszténység lényegét az, aki az evangelizáció szándékával az erkölcs oldaláról közelít az emberekhez, s rögtön arról beszél: ezt kell, azt nem szabad. Nem ez az, ami igazán fon-

a földi halálunkig tart az igazságosság, a jó és a rossz. Hitünk szerint minden túlmutat a földi élet keretein, s ez nagy erőforrás számunkra.

Erdő Péter arról is beszélt, hogy az erkölcsi rossz szorosan kapcsolódik a szabadsághoz. Isten akarja az ember szabadságát, ezért még azt is megengedi neki, hogy rosszra használja azt. Am segít bennünket, ha jóra akarjuk fordítani a szabadságunkat. Ezért van a kegyelem, ami különösen megmutatkozik a keresztség, a szentségek erejében. A bíboros hangsúlyozta: nagyon lényeges, hogy a legkisebb jót is észreveggyük egy ember életében, még akkor is, ha feltűnőek a rossz cselekedetei. Jézus is így tett, például Zakeus, a vámos esetében.

Varga Norbert a helyi plébániai életéről szólva elmondta: Az emberek szívesen járnak ide, és folyamatosan jönnek újak is. Ismét van harangjuk, „hallható, hogy újra dobog a templom szíve. Összefogás van ezen a plébánián, él és működik az Egyház, itt van velünk Jézus Krisztus, a Lélek tevékeny. Az embereknek szükségük van Istenre, nélküle nem lehet élni”.

A kerekasztal-beszélgetést követően a bíboros koncepciót rál szentmisét mutatott be a templomban. Szentbeszédében hangsúlyozta: „Az ember

hajlamos megijedni a saját gyöngeségétől és rossziaságától, a kísértésektől. De nem az a dolgunk, hogy megijedjünk. Hiszen biztosan tudjuk: semmilyen kísértés, tévedés vagy nehézség nem képes arra, hogy elzárjon minket az üdvösségtől. Aki hittel követi Jézust, azt senki sem ragadhatja ki a kezéből. Ezért a betegség, a legkülönbözőbb megpróbáltatások ellenére is biztosak lehetünk abban, hogy Krisztus ügye mindig győz, s hogy az ő kezében a mi sorsunk is végérvényesen jó helyen van. Ő hatalmasabb, mint az emberi mértéket meghaladó szellemi energiák, fejedelemségek és hatalmasságok. Ha szeretni akarjuk, ellenállhatatlan erejével kísér minket.

Jó Pásztor vasárnapjának evangéliumához kapcsolódva Erdő Péter kifejtette: „Aki a

mai világban meghallja Jézus hívó szavát, az ne bizonytalanodjon, ne okoskodjon, mert olyan feladatot szán neki Krisztus, ami minden másnál fontosabb a földi életben. Arra hívja, hogy vezér legyen a szellemek harcában. Ehhez szükség van minden erőnkre, valamint a Szentlélek ajándékára, amit a felszentelésben kapunk. Jelentkezni a papságra, elvállalni ezt a feladatot – ma ez a legszebb és legnagyobb küldetés. Imádkozunk papi hivatásokért, hogy a Szentlélektől átjárt, kiváló papok segíthessenek minket annak a küldetésnek a teljesítésében, amelyet Krisztus az egész Egyháznak adott! Ez a misszió éledt újjá itt, ennek a plébániának az életében is.”

Bodnár Dániel
Fotó: Zuggó Zsolt

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Körlevél a Föld napja alkalmából

(Folytatás az 1. oldalról)

Kedves Testvérek!

Április 22. a Föld napja, amelyen 175 országban számos akcióval irányítják a figyelmet Földünk ökológiai értékeinek megővésére. Ezen alkalomból a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevélben hívja fel a hívek figyelmét a keresztény ember Földünkért, közvetlen környezetünkért viselt felelősségére.

A teremtett világ védelme a Katolikus Egyház tanításának egyik fontos gondolata, amely korunkban aktuálisabb, mint valaha. Ferenc pápa – aki Róma püspökeként a szegények és a természet védelme iránti elkötelezettségéből vette fel a természet védőszentjeként tisztelt Assisi Szent Ferenc nevét – különösen nagy hangsúlyt fektet erre a témára.

A Szentatya 2015-ben adta ki Laudato si' kezdetű enciklikáját, „közös otthonunk gondozásáról”, amelynek első bekezdése így szól:

„Áldott légy, Uram – énekelte Assisi Szent Ferenc. Ezzel a gyönyörű himnusszal arra emlékeztetett minket, hogy közös otthonunk olyan, mint egy nővér, akivel osztozunk a létben és olyan, mint egy szép anya, aki karjába zár minket: »Áldott légy, Uram, földanya-nővérünkért, ki fenntart és ellát minket, gyümölcsöket terem, színes virágokat és fűvet!«” (Laudato si', 1.)

A Szentatya enciklikájának első sorai méltón és világosan fejezik ki a keresztény ember és a természet eredeti kapcsolatát. Ez a kapcsolat azonban az elmúlt évszázadokban, a felvilágosodás és az ipari forradalom

óta eltelt időszakban megváltozott, ezt pedig „földanya-nővérünk” sínylette meg. Itt az idő, hogy megváltozzunk és megváltoztassuk a világot – a Szentatya szavaival élve: ökológiai megtérésre van szükség.

„Ha »a külső sivatagok azért szaporodtak el a világon, mert a belső sivatagok szétterjedtek«, a környezeti válság mély belső megtérésre hívó felszólítás. De azt is el kell ismernünk, hogy vannak olyan elkötelezett és imádságos keresztények, akik – a realizmus és pragmatizmus ürügyén – nem egyszer kinevetik a környezet miatti aggodalmakat. Mások passzívok, nem határozzák el magukat szokásaik megváltoztatására és így inkohérensé válnak. Ökológiai megtérésre van tehát szükségük, amely azt jelenti: engedik, hogy Jézussal való találkozásuk minden következménye megjelenjen az őket körülvevő világhoz fűződő kapcsolataikban. Annak a hivatásnak a megélése, hogy védelmezői legyünk Isten művének, lényegi része az érnyes életnek, nem valami szabadon választható feladat, s nem is a keresztény tapasztalat másodlagos szempontja” (Laudato si', 217.)

A Föld napja alkalmából felidézve a Szentatya gondolatait Isten művének védelmezéséről, érdemes körbetekintnünk Magyarországon: milyen ránk bízott tájakban, természeti értékekben és erőforrásokban láthatjuk közvetlen környezetünkben, hazánkban a Teremtés csodáját. Körülvesznek minket vizeink, termőföldjeink, gyümölcsöseink és erdőink, egymástól elválaszthatatlan egységben hirdetik Isten dicsőségét és táplálnak mindannyiunkat. Eb-

ben az egységben kiemelt szerepük van az erdőknek, ami nem csupán anyagiakban felbecsülhetetlen értékű életközösség, hanem az összes többi, tehát a vizek, a termőföld és az emberek védelmezője. Ahol az erdő gyarapodik, ott nem terjed a sivatag. Az erdő óvja a vizek tisztaságát, megakadályozza, hogy a termőföld terméketlenné váljon, megújuló nyersanyagokat és energiaforrást ad és biztosítja számunkra a testi és lelki megújulást a természet közelségében. Az erdő védelme Isten művét, miközben maga is az Ő alkotása. Ha tehát követjük a Szentatya útmutatását és elhiszük, hogy feladatunk és keresztény hivatásunk része a természeti értékek mint Isten műveinek védelmezése, akkor ezt a legkézenfekvőbb módon a közvetlen környezetünkben tudjuk megvalósítani.

De hogyan kezdjük a megvalósítást? A legfontosabb útmutatás, amelyet Ferenc pápa ad: közösen.

„Ahhoz, hogy megoldjunk egy ilyen bonyolult helyzetet, amilyen a mostani világnak szembe kell néznie, nem elég, ha mindannyian külön-külön jobba válunk. Az egymástól elszigetelt egyének elveszíthetik képességüket és szabadságukat arra, hogy legyőzzék az instrumentális ész logikáját és kiszolgáltatva maradnak az erkölcs nélküli, a társadalmi és környezeti érték nélküli fogyasztói gondolkodás kénye-kedvének. A társadalmi problémákra közösségi hálállal kell válaszolni, nem pusztán az egyéni javak összegzésével. »Ennek a feladatnak a követelményei akkorára növekedtek, hogy egyéni kezdeményezések-

kel és individualista szellemben nevelt egyének összefogásával nem lesznek teljesíthetők. Az erők összefogását és a megvalósítás egységét teszik szükségessé«. A tartós változás dinamizmusának elindításához szükséges ökológiai megtérés egyben közösségi megtérés is” (Laudato si', 219.)

A Szentatya összefogásra, kapcsolódásra, együttes cselekvésre hív bennünket. Ahogyan az erdő fái együtt, közösen alkotják az erdőt, úgy kell nekünk is együtt dolgoznunk Isten műve védelmezésén.

A magyar nyelv gyönyörű. Ahogyan az Egyházban az emberek között megvalósuló szeretetközösségről beszélünk, úgy a magyar tudományos nyelv életközösségnek nevezi az élőlények egy helyen és egymásra utalt kapcsolatban élő csoportját. Ebben a vonatkozásban is gondolhatunk példaként az erdőre, a legösszetettebb életközösségre, amely Isten művének része és jelképe: ha vigyázunk rájuk, abban valamennyien megélhetjük a Szentatya ökológiai megtérésre irányuló felhívását.

Mindannyiunk életútja más és más lelki tájakon vezet, munkánk és hivatásunk más és más feladatokat ad. A természeti értékek, az erdők megővése melletti elköteleződés azonban összekapcsolhat bennünket. A Föld napja alkalmából arra buzdítjuk a híveket, hogy plébániai közösségekben, hittan csoportokban, imakörökben és lelkeségi mozgalmakban együttesen éljük és valósítsuk meg ezt a nagy, közös küldetést: Isten művének, a teremtett világnak a megővését.

Ehhez kérjük Isten segítségét Ferenc pápa szavaival:

„Mindenható Isten, te az egész világmindenségben, de legkisebb teremtményedben is jelen vagy, és gyengéd szeretettel veszed körül mindazt, mi létezik. Őnads belénk szereteted erejét, hogy óvjuk az életet és a szépséget, tölts el minket békével, hogy fivérként és nővérként éljünk, és ne ártsunk senkinek! Szegények Istene, segíts, hogy megmentsük azokat, akik a földön magukra hagyva és elfeledve élnek, de akik olyan értékesek szemedben! Gyógyítsd meg életünket, hogy védelmezői legyünk a világnak, ne kifosztói, a szépség terjesztői legyünk, ne a szennyezés és a pusztítás! Érintsd meg azok szívét, akik csak haszonra törekszenek, a szegények és a föld kárára! Taníts meg, hogy felfedezzük minden dolog értékét, hogy ámulattal tekintsünk rájuk, hogy felismerjük: szoros egységben vagyunk minden teremtménnyel végtelen világosságod felé vezető utunkon! Köszönjük, hogy mindennap velünk vagy! Kérünk, légy segítségünkre az igazságosságért, a szeretetért és a békéért folytatott küzdelmünkben!” (Laudato si', Ima a Földünkért)

Budapest, 2024. április 17.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

A BIBLIA ÜZENETE

Az igazi szőlőtő

Jn 15,1-8

A szőlőtőről és szőlővesszőkről szóló jézusi kép megértése aligha okozott különösebb nehézséget a Mestert hallgató tanítványoknak. Minden biznnyal eszükbe juttatta azt, amit hívő zsidóként Izajás próféta nyomán jól ismertek. *Izajás könyvének* ötödik fejezete beszél arról, hogy Izrael az Úr szőlője (Iz 5,1-7). Ettől a szőlőskertől azonban az Úristen hiába várta a jó gyümölcsöket, mert az – meghíúsítva Isten tervét – csak vadszőlőt termelt. Vagy emlékezhettek Jeremiás szavaira is az Isten által ültetett nemes szőlőről, amelyből keserű vadszőlő lett (Jer 2,21). Ezen előzmények fényében Jézus, aki húségével és engedelmisségével helyrehozta Izrael hűtlenségét, méltán nevezheti magát az igazi szőlőtőnek.

Ami tehát meglepő, az semmiképpen sem az, hogy Izrael helyett Jézus az igazi szőlőtő. Sokkal inkább az, hogy a szőlővesszők viszont mi magunk vagyunk, és nem ő. Hiszen Jézus megállhatott volna ott, hogy ő az igazi szőlőtő, aki megtermi a jó gyümölcsöket Izrael népe helyett, és így beteljesíti Isten tervét. Ehelyett azonban úgy fogalmaz, hogy a szőlővesszők maguk a tanítványok, mindazok, akik Jézusban hisznek. Ezzel a képpel – a szőlőtőből kinövő szőlővesszővel – fejezi ki annak kapcsolatnak az újdonságát, amely a keresztény élet sajátossága: a szőlővessző ugyanis nem kívülről

kapcsolódik a szőlőtőhöz, hanem annak szerves része, egy vele.

Azért lehetséges ez, mert aki hisz benne, azzal Jézus közli saját természetfeletti életét: olyannyira eggyé válik vele, hogy a szőlővessző így képes lesz a szőlőtő saját gyümölcsét teremni. A szőlővessző ugyanis nem a saját gyümölcsét termi, hanem a szőlőtőét: nem a saját életét éli, hanem a szőlőtőből származó élet lesz a sajátja.

Az életadó szőlőtőnek és a szőlővesszőknek ez a szerves egysége az, amit Szent Pál a misztikus testnek hív: a Jézus Krisztusban lévő kegyelem olyannyira a sajátunk lesz, hogy Jézus, a fő, csak velünk, a tagjaival együtt teljes. Annyira valódi ez az egység, oly mértékben egyetlen valóságot alkot a szőlőtő és a szőlővesszők, hogy ezért magának Jézusnak az életét éljük. A keresztény ember Pállal együtt mondhatja: „már nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2,20), mert „egybenöttünk vele” (Róm 6,5).

Jézus szavai – „Nélkülem semmit sem tehetek” – biztosítanak arról, hogy a gyümölcs, amely teljesen a szőlővesszőé, nem létezhet a szőlőtő nélkül: teljesen az övé is. Szőlővesszőnek lenni az igazi szőlőtőben: ez reményünk alapja, hogy nem a mi teljesítményünknek, hanem az ő kegyelmének van elsőbbsége.

Deák Hedvig OP

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (17.)

A Görögkatolikus Egyház szertartási rendjében – ami énekeskönyvünkben nyomon követhető – van egy jeles nap a pünkösdi időszak felénél. Teljes címének csak az egyik fele állja meg a helyét, mégpedig az, hogy „a szent ötvenedik szerdáján” tartjuk. Valóban, mert a húsvétól pünkösdig terjedő időszaknak, az ötven napnak pontosan a közepén áll. De az már kevésbé helyes, hogy a cím második fele így szól: „a húsvéti időszak közepe”. Ugyanis a húsvéti időszak – ami pontosan negyven napot tesz ki – az Úr Jézus mennybemenetelének ünnepével lezárul. Tehát nem ennek, hanem az előbbi időszaknak a feléről van szó.

Van azonban ennek az „ünnepnek” több más érdekessége és furcsasága is. A legfontosabb az, hogy nincs üdvtörténeti alapja. És ez a keleti Egyház hit- és liturgiaturusai ugyancsak kiemelik! Nem olyan, mint a karácsony, ami Jézus Krisztus születéséről szól, vagy a húsvét, amelyben a feltámadását ünnepeljük. De még csak csodás vagy gyógyító esemény sem kötődik hozzá. Egyszerűen arról van itt szó, hogy egy időszaknak elérkezett a megfélemlése. Egyesek párhuzamba próbálják állítani a keresztudólos vasárnapot, amely a nagyböjt közepén kap helyet. Amde ott hangsúlyosan a Szent Kereszt tiszteletéről van szó, illetve arról, hogy további erőt meríthetünk belőle. Itt viszont még ilyen „tárgya” sincs ennek az ünnepi napnak.

A liturgikus szövegek kiemelik és hangsúlyozzák az „ünnepfelelés” tényét, de valódi üdvtörténeti háttérrel, teológiai tartalommal igazából nem tudnak adni neki. A tropárban ezt énekeljük: „Az ünnepi időszak feléhez érvén,

lelkem szomját enyhítsd, Üdvözítőm, a vallásosság vizeivel”. A konták is hasonló hozzá: „A törvény szerinti ünnep feléhez érvén, (...) Krisztus Istenünk, (...) mondád: Jertek, és mérítetek a halhatatlanság vizéből.” Más szövegekben utalást találunk Jézusnak a templom kincstáránál elmondott beszédére (Jn 8,20), de valójában ott ő a világ világosságáról tanított. Előtte olvasható viszont az evangéliumban „az élő víz ígéretéről” szóló tanítása. Ez már közelebb van a témánkhöz, bár magát az „ünnepfelelés” problémáját ez sem oldja meg. Így szól: „Az ünnep utolsó, nagy napján Jézus a templomban volt és fennhangon hirdette: »Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, aki hisz bennem, belsejéből, az Írás szava szerint, élő víz folyói fakadnak«. Ezt a Lélekről mondta, amelyben a benne hívők részesülnek. A Lélek ugyanis még nem jött el, mert még nem dicsőült meg Jézus.” (Jn 7,37-39)

Liturgikus szempontból egészen különleges, hogy ez a nap nyolcnapos utóünnepre rendelkezik. Éppen úgy, mint a legnagyobb ünnepünk. Ami pedig még ennél is hangsúlyosabb: nemcsak egyetlen napon, vagyis az ünnepfelelés napján, hanem az egész utóünnepelésben sok húsvéti szöveget felfüggeszt, illetve ki is iktat a liturgikus rendből. Az elbocsátó előtti húsvéti, kereszttel történő köszöntés viszont éppen olyan, mint húsvétkor. Mindenesetre atyáink sok évszázada így rendezték ezt az „ünnepet”, így van a szertartási könyveinkben, és a hagyományt tisztelve így tartjuk meg mi is, elkönyvelve a nap furcsaságait.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Húsvéti prefációk

Korábban a húsvéti idő napjaiban végig egyetlen prefációt imádkozott a katolikus liturgiát vezető pap. Ez a szöveg eredetileg I. Adorján pápa szertartáskönyvéből való (*Sacramentarium Hadrianum*, 379). Mai misekönyvünkben is ez az első, amit további négy követ, melyeket a latin hagyomány még régebbi forrásai (*Sacramentarium Gelasianum vetus*, *Missale gothicum*) alapján szövegeztek.

Az öt prefáció nyitó és záró szakasza minden esetben azonos: az Atya dicsőítésére szólít fel, mert „áldozattá lett értünk Krisztus, a Húsvéti Bárány” (vö. 1Kor 5,7), záró szavai pedig a túlcorduló húsvéti örömmel adnak hangot. Az öt szöveg húsvét szent titkának különböző oldalait világítja meg, ősi és szentírásai eredetű megfogalmazásokkal.

Az első prefáció szerint Krisztus „az igazi Bárány, aki elvette a világ bűneit” – így beszél Jézusról a Keresztelő, amikor először közeledik felé *János evangéliumában* (Jn 1,29).

A második a fény szimbólumával él. Hiszen „a világosság fia lettünk, és örök életre születünk” Krisztus által. Ő a világ világossága, aki

benne hisz, azé lesz az élet világossága (Jn 8,12), és a világosság gyermekévé válik (Jn 12,36).

A harmadik prefáció a liturgia örök jelenében szemléli Krisztust, aki „szüntelenül felajánlja értünk életét” és „állandóan pártfogol minket” (vö. 1Jn 2,1). Ő feláldozva önmagát (vö. 1Kor 5,7) „nem hal meg soha többé” (iam non moritur, Róm 6,9). Gyönyörű a latin eredeti megfogalmazás tömörsége: semper vivit occisus (halálában lett örökkön élő áldozat), mint a *Jelenések könyvében*: „És láttam, hogy a trón közepén [...] mintegy megölvé ott áll a Bárány” (Jel 5,6).

A negyedik az új teremtésre fókuszál: „megsemmisült a múlt, az elesett világ újra éled” – ahogy Pál írja: „ha valaki Krisztusban van, akkor az új teremtmény: minden régi a múlté; íme, új dolgok jöttek létre” (2Kor 5,17). Benne az egész világ újra éled (vö. Jel 21,1.5).

Az ötödiket a *Zsidóknak írt levél* inspirálta. A kereszt áldozatában Krisztus önmagát, saját testét adta értünk (vö. Zsid 10,5.10). Így „ő lett a főpap, az oltár és az áldozati Bárány” (vö. Zsid 13,10).

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Cottolengo Szent József

Április 29.

1827-ben francia család érkezett Milánóból postakocsin Torinóba. Az asszony állapotos volt, és magas láz gyötörte. A kórházban azzal utasították el, hogy szülőotthonban lenne a helye, az viszont nem fogadta be, mert tébécés volt. Férje három apró gyermekükkel végül a városi menhelyen talált menedéket mindannyiuk számára. Közben a beteg állapota válságosra fordult, és Józsefet hívták a haldoklóhoz. A szentségeket kiszolgáltatta a családdal maradt a beteg haláláig, majd megrendülten a templom felé vette útját.

Térdre esve az Euchariszta előtt megkérdezte, miért akarta az Úr, hogy ezt a megrázó eseményt lássa, mit kíván tőle. Ezután meghúzatta a templom harangjait, és az összegyűlt hívekkel együtt elimádkozta a loretoi litániát. Végül így szól: „Megaadatot a kegyelem! Aldott legyen Mária!”

Ebben az órában ismerte fel küldetését: hogy Isten az egészen elhagyatottak lelki- testi támaszának rendelte. Elhatározta, hogy otthont nyit a szegény betegek számára. Azonnal ki is bérelte a templommal szemben lévő ház két szobáját, és megkezdte apostoli munkáját. Önkéntes ápolóit a Szent Vince Testvérei, illetve Nővérei testvériségbe tömörítette.

A nevezetessé vált házat azonban az 1832-es kolerajárvány és a szomszédok ellenérzése miatt a városi hatóságok bezáratták. József ezért Torino nyomornegyedébe, Valdoccóba költöztette át kórházát, ahol később Bosco Szent János is megnyitotta oratóriumát. Összegyűjtve a környék árvait, a siket, vak és testi fogyatékos betegeket, a bukott, bűnbánó nőket, felépítette az Isteni Gondviselés Kis Házát. Gyóntatója egyszer azt mondta róla: „Cottolengónak egy-magának nagyobb hite van, mint egész Torinónak együttvéve”. Adományokból otthonhoz, kórházhoz, kápolnához juttatta a rászorulókat. A Piccola Casa egy nagycsalád szellemében működött: egyesek imádkoztak, mások felszolgálták, tanítottak vagy épp a gondnoki teendőket látták el. József öt szemlélődő kolostort és remetéseget is alapított.

Kimerülve a munkától, amelyet önkéntes vezekléssel is tetézt, ötvenhat éves korában, tífusban hunyt el. A halálos ágyánál síró nővért így nyugtatta: „Ha a mennyországban leszek, ahol mindent megtehetünk, többet fogok segíteni nektek, mint amikor köztetek voltam. Belekapaszkodom a Szűzanya köpenyébe, és nem fordítom el rólatok szememet.”

Életműve nem is ment kárba. Mára a Gondviselés Háza egész városrészébe terelődött. Ezerszámra élnek ott öregek, értelmi és testi fogyatékos gyermekek, van pszichiátriai osztály, gyermekotthon, kórház, iskola, és az ápolók, takarítók között az apácák mellett sok az önkéntes fiatal, akik szolgálatot teljesíteni érkeznek.

L.K.

A hét liturgiája

B év

ÁPRILIS 28., HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA (Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú, Montforti Grignon Szent Lajos-Mária áldozópap, Valéria) – ApCsel 9,26-31 (*Sault Krisztus megjelenése átalakította üldözöből apostollá.*) – 1Jn 3,18-24 (*Az az ő parancsa, hogy higgyünk és szeressünk.*) – Jn 15,1-8 (*Aki bennem marad, és én őbenne, az bő termést hoz.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltsárhét – **Énekrend:** Ho 89 – ÉE 550, 416, Ho 89 – ÉE 111, Ho 134 – ÉE 651, Ho 88 – ÉE 106.

ÁPRILIS 29., HÉTFŐ – SIENAI SZENT KATALIN SZŰZ ÉS EGYHÁZTANÍTÓ, EURÓPA TÁRSVÉDŐSZENTJE ÜNNEPE (Petúr) – 1Jn 1,5 – 2,2 – Mt 11,25-30.

ÁPRILIS 30., KEDD – Szent V. Piusz pápa emléknapija (Katalin, Kitti) – ApCsel 14,19-28 – Jn 14,27-31a

MÁJUS 1., SZERDA – Szent József, a munkás emléknapija (Fülöp, Jakab) – ApCsel 15,1-6 – Jn 15,1-8 vagy Szent Józsefről Ter

MÁJUS 4., SZOMBAT – Szent Flórián vértanú emléknapija vagy Boldog Ceferino Gimenez Malla cigány vértanú emléknapija (Szilvánusz, Mónika) – ApCsel 16,1-10 – Jn 15,18-21.

MÁJUS 5., HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA (Gyöngyi, Györgyi, Gottárd, Júlia) – ApCsel 10,25-26.34-35.44-48 (*A pogányokra is kiáradt a Szentlélek kegyelme.*) – 1Jn 4,7-10 (*Isten előbb szeretett minket.*) – Jn 15,9-17 (*Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltsárhét – **Énekrend:** Ho 90 – ÉE 552, 416, Ho 90 – ÉE 106, Ho 123 – ÉE 555, Ho 206 – ÉE 105.

1,26–2,3 vagy Kol 3-14-15.17.23-24 – Mt 13,54-58.

MÁJUS 2., CSÜTÖRTÖK – Szent Atanáz püspök és egyháztanító emléknapija (Zsigmond) – ApCsel 15,7-21 – Jn 15,9-11.

MÁJUS 3., PÉNTEK – SOLENT FÜLÖP ÉS SZENT JAKAB APOSTOLOK ÜNNEPE (Tímea, Viola) – 1Kor 15,1-8 – Jn 14,6-14.

A tanulás és az elfogadás ideje

Harminc évvel ezelőtt alapították meg hazánkban a Katonai Ordinariátust

(Folytatás az 1. oldalról)

Amint az a szertartás előtt a Szent István-bazilikában is elhangzott, 1994. január 10-én a Honvédelmi Minisztériumban az Apostoli Szentszék részéről Angelo Acerbi érsek, apostoli nuncius, a Magyar Köztársaság részéről pedig Für Lajos honvédelmi miniszter írta alá azt a megállapodást, amely alapján megalakulhatott a katonai lelkészi szolgálat. 1994. április 18-ai hatállyal a Szentszék megalapította a magyarországi Katonai Ordinariátust, és Szent II. János Pál pápa kinevezte az ordinariátus első főpásztorát Ladocsi Gáspár esztergomi teológiai tanár személyében. Erről az alapításról, illetve a katonai lelkészség szolgálatának az 1950-es években történt elszorvástása utáni újraindításáról, valamint az eltelt három évtized áldásairól, küzdelmeiről emlékeztek meg a szentmisében. A szertartáson kormányzati és katonai előljárók is részt vettek, köztük Böröndi Gábor vezérezeres, a Honvéd Vezérkar főnöke, Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes, valamint a társegyházak részéről Jákob János protestáns tábori püspök.

Berta Tibor püspök, katonai ordinárius a beszédében megemlékezett arról, hogy harminc évvel ezelőtt – több mint negyvenévi kényszerű szünet után – elkezdődött a katonai lelképásztori szolgálat a Magyar Honvédségben. „Négy évvel voltunk a rendszerváltozás után. Korábban egy olyan hatalmi ideológia uralkodott és vált szinte természetessé a mindennapokban, amely az emberek életében nem szánt szerepet sem Istennek, sem a kereszténységnek, sem az egyházi felekezeteknek, sem a vallásnak. 1994-ben tábori lelkészként egy olyan világba léptünk be, amelyben a többség csak igen keveset tudott Istenről, egyházzal, vallásról, papságról. Ugyanakkor ez a kevés ismeret is megfertőződött számos olyan előítélet által, amely – ezen a politikai, társadalmi és gazdasági rendszerváltás sem tudott változtatni – hatalmas falat emelt elénk. Harminc év elteltével most jelenthetem, nemcsak hogy leomlott ez a fal, de a katonalelkészi szolgálat és a Magyar Honvédség, a tábori lelkészek és a katonák között már olyan hálók és korlátok sincsenek, amelyek akadályként állnának közénk” – mondta a püspök.

Berta Tibor köszönetet mondott Istennek az ordinariátus eddigi főpásztoraiért. A Gondviselő oltalmába ajánlotta Ladocsi Gáspár püspököt, aki erős lélekkel és állhatatos hitel rakta le a Katolikus Tábori Püspökség alapjait, s ahogyan püspöki jelmondatában is szerepel, „Nehéz munkával” elérte, hogy a szolgálat termést hozzon. Köszöntötte Bíró László püspököt, „aki atyai jószággal és bölcs józansággal vezette az ordinariátust. Kérem, hogy imádságaival továbbra is támogasson bennünket, és kívánom, hogy mostani különleges szolgálatában segítse továbbra is a magyar családokat és házaspárokat az üdvösség felé vezető úton” – fogalmazott a katonai ordinárius.

Az elmúlt harmincévi szolgálat lényegére utalva Berta Tibor felolvasta Jan Twardowski lengyel pap költő *Magyarázat* című versét, amelyet – mint mondta – először 1995-ben hallott a Dobogókőn megtartott egyik tábori lelkészi szakmai napon.

Nem azért jöttem, hogy megtérítsem, különben is kirepült már a fejemből minden okos prédikáció, és a csillogás lekopott rólam rég, mint a meglassult tempójú hősről, nem fogok lyukat beszélni a hasába...

három évtizede alatt igyekeztünk megmutatni a Magyar Honvédség katonáinak a kereszténység egyik nagy célját: az igazság fáradhatatlan keresését, s ezen belül annak megsejtését, hogy mi az élet, miképpen

A jubileum alkalmával Berta Tibor püspök öt akolituszt avatott a Katonai Ordinariátus szolgálatára

nem fogok vita közben ugrálni, mint a pulyka, libegő piros tokával, nem szépiülök meg, mint a gácsér októberben, nem csalogok elő mindent megvalló könyveket, nem fogom kiskanállal tölteni fülebe a szent teológiát, egyszerűen csak leülök maga mellé, és elmondom a titkot, hogy én, a pap, az Úrnak gyermekként hiszek.

Majd így folytatta a szónok: „Legrövidebben így jellemezném az elmúlt harminc évet: tanulás és elfogadás. Tanulás egymástól, katona a paptól, pap a katonától, valamint a másik ember elfogadása, a másik szolgálatának, hivatásának, életállapotának elfogadása. Katonalelkész pap testvéreimmel szolgálatunk

érdemes élni emberként, magyarként, a magyar honvédelem katonájaként. Ebben a keresésben persze mi magunk is Istent kerestük és keressük, mert az ember nagy rejtély, mély szakadék, sok és nehéz gyöngöcsége van, s nagysága és léte kalandjának szépsége csak Isten által érthető a maga teljes mivoltában... A három évtized alatt voltak emberpróbáló időszakok is a Katonai Ordinariátus és a katonapapok életében. A nehéz idők kijózanítóak tudnak lenni, mert ilyenkor felismerhetővé válik szegénységünk, megtapasztalhatók lesznek korlátaink. A nehéz, kihívásokkal teli helyzetek rávilágítanak arra, hogy mindig nem győzhetünk, de nagy szükségünk van erre, mert csak így tudjuk helyesen értékelni önmagunkat, és csak gyengeségeink belátásából tanulhatjuk meg igazán, hogy milyen az, amikor katonabajtársaink szorult helyzetben vannak.”

A továbbiakban a püspök köszönetet mondott „a jelen lévő honvédelmi vezetők és katonai előljárók által valamennyi magyar katonának, hogy az elmúlt harminc év során tanítottak bennünket, s megmutatták, milyen a katonás emberség, a helytálló hűség, a kemény áldozatokat is vállaló állhatatosság, az alapos feladat-

den körülmények között teljesíteni őket, mint ahogyan Jézus Krisztusnak azt a parancsát sem, amelyet a hegyi beszédben mondott tanítványainak és nekünk: »Legyetek tökéletesek, mint ahogy a ti mennyei Atyátok tökéletes!» (Mt 5,48). Azért ilyen magas a mérce, hogy a krisztuskövető ember, a katona előtt mindig ott legyen az az ideál, amelyet elérni aligha lehetséges, de bajtársi és keresztényi segítséggel, egymás támogatásával mindjobban meg lehet közelíteni. Egyéni küzdelem, ugyanakkor csapatmunka is ez az Úr csatáiban, abban a nagy küzdelemben és harcban, amely a hit és a hitetlenség, a jó és a rossz, Isten és a sátán között zajlik.”

Berta Tibor arról is beszélt, hogy „korunkban felerősödött egy sajátos Isten- és vallásellenes, szellemi ürességgel párosult ideológia, amely egy Isten, vallás és értékes hagyományok nélküli világot és társadalmat akar kialakítani, ahol el kell vetni a transzcendenciát, a magasabb értékeket, ahol csak a gazdasági és technikai racionalizmus számít... De Isten lehajol a mai kor emberéhez, jelen van ott is, ahol megkérdőjelezzük a létét, ahol el akarják távolítani az őt követőket. Jelen van korunk kihívásai közepe, az akolituszok, akik

Bíró László, volt tábori püspök is részt vett az ünnepi szentmisén

a jövőt a saját életük, hitük megújulásában látják, amelynek köszönhetően karakán kiállással képesek ellenállni a megannyi kérdéses eszmének. Isten jelen van azokban, akikben – minden gyengeségük ellenére – ott a készség, hogy életüket neki szenteljék embertársaik javára és üdvösségére, akiknek az a stratégiájuk, hogy olyan nyelven beszéljenek az evangéliumról, amelyen mindenki megszólítható, s hogy

olyan új utakon járjanak Jézus Krisztus nyomában, amelyre mindenki rá tud lépni” – mondta beszédében a főcelebráns.

E kifejezések a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatának első oldalain olvashatók, s talán senki sem tudja mindig és min-

vegrehajtás, a fegyelmezettség, a becsület és bajtársias gondolkodásmód, a bátor és határozott fellépés, a tekintélyt, megbecsülést és bizalmat kiérdemlő magatartás, a pontosság, a lelkiismeretesség és az engedelmeség, a minden akadályt legyőző segítségnyújtás, a fegyelem és a rend következetes betartatása, az odafigyelő gondoskodás, az igényesség, a következetesség, a megfontoltság és az indulatokon való uralkodás, a tettek higgadt és igazságos megítélése, és nem utolsósorban, hogy milyen a valódi hűség és a haza iránti katonai áldozatkészség.

A homília után következett az akolituszavatás.

Berta Tibor püspök a mise végén külön megköszönte a Szent XXIII. János pápáról elnevezett, frissen megalakult önkéntes katonai kórus (alsó képiünkön) és a Magyar Honvédség Budapest Helyőrség Dandár Központi Zenekarának szolgálatát, s köszönetet mondott mindazért, amit az elmúlt három évtized folyamán a lelkészség küldetését végzők tanulhattak a honvédelmi minisztériumi és a katonai vezetőktől, tisztektől, altisztoktól. Megemlékezett a már elhunyt Urbán Imre és Szekeres Mihály tábori lelkészekről, köszöntötte a nyugállományú és az aktív tábori lelkészeket, valamint a jövő reményességét jelentő akolituszokat. Isten áldását kérte a misén koncebráló Bíró László püspök, volt katonai ordináriusra, és kérte imádságos támogatását. A főcelebráns áldása után a jelenlévők elénekelték a pápai és a magyar himnuszt, valamint a Boldogasszony Anyánk népéneket.

A jubileumi ünnep alkalmából a bazilika altemplomában megtartott fogadáson Vargha Tamás államtitkár halálját fejezte ki a tábori lelkészeknek és ordináriusaiknak azért, hogy munkájuknak köszönhetően a magyar katonák lélekben is erősek lehetnek, s erőt, egészséget és a Jóisten áldását kérte szolgálatuk folytatásához.

Nemzetközi megmérettetésen nyert a marosszéki ifjúsági kórus

Az április 7. és 10. között megrendezett Golden Voices of Montserrat nemzetközi versenyen nagy európai fővárosok kórusait megelőzve első díjat nyert egyházzene kategóriában a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar. Nagy Éva M. Vera személyes hangvételű beszámolóját közöljük.

Fények és színek... ez Spanyolország: a ragyogó türkiz tenger a Costa Brava (Vad part) rejtelmes szikláival, az áprilisi virágba borulással, a Sagrada Família fényének játékaival, Montserrat mennybe nyúló hegyeivel, fenséges bazilikájával – s a benne megzendülő harmóniákkal. A Golden Voices of Montserrat nemzetközi verseny megajándékozott résztvevői mindennek a csodának lehettek befogadói. Nyolc nagyszerű kórus jött össze a föld különböző pontjairól: Vilniusból, Brüsszélből, Grúziából, Törökországból, Brassóból – és a Sóvidék-Nyárádmentéről: a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar.

A csodálatos akusztikájú, katalán gót stílusban épült, a tengerparton álló Lloret de Mar-i templom és a montserrati bazilika voltak a verseny helyszínei. Montserratban a világhírű fiúkórus, az Escolania de Montserrat után énekelhettünk a Fekete Madonna lábainál. A Marosszéki Kodály Zoltán Gyermek- és Ifjúsági Kar nagy európai fővárosok kórusait megelőzve első díjas lett egyházzene kategóriában. A brüsszeli Nemzetközi Gimnázium 79 tagú, 18 nemzet fiataljaiból álló vegyeskara, a vilniusi egyetem nagyszerű kamarakórusa és a litván felnőtt vegyeskar megelőzve kapta az első helyezést. Meghatódtak a marosszéki gyerekek, fiatalok, amikor megtudták az eredményt.

A csodaszép, főként magyar művekből álló műsor a közönség tetszését

is elnyerte, vastapsot kapott a kórus, ahányszor elkezdett énekelni. Az ihletett éneklés felpezsdítette a légkört, és többen katarzisélményről számoltak be utólag, amely könnyeket csalt a hallgatók szemébe. A zeneszerző-karnagy argentin zsűrielnök, Bernardo Latini kitüntett figyelmének jele, hogy szeretne egy kórusművet komponálni a székelyföldi gyermekekből álló kórus számára. A sok befektetett munka, az odaadó, lelkes éneklés, a kitartás meghozta gyümölcsét. A szovátai, parajdi, vármezei, nyárádremetei, nyárádköszvényesi, mikházi, székelyhodosi, jobbágytelki gyerekek, fiatalok életre szóló élményt kaptak, és életre szóló élménnyel ajándékozták meg

hallgatóikat ebben a nemzetközi, szakmailag magas minőségű közegben.

A kórustagok megtanulták, hogy odaadó, szorgalmas munkával semmi sem lehetetlen számukra; az egy húron pendülés, az egymásra figyelés, az együtt éneklés olyan minőséget tud teremteni, amely a mennyországba enged bepilantani. A csodálatos spanyolországi élmények és a verseny motivációja mindenki előlívta a legjobb enjét, így a közösség olyan erővé vált pillanatokra, amely az angyali létállapotot vetíti előre. Fények, színek, hangok... és a jóság megnyilvánulásai által.

Forrás és fotó: Szováta Facebook-oldal; Romkat.ro

Egri Főegyházmegye Különleges hittanverseny

Az Egri Főegyházmegye valamennyi tájáról érkeztek csapatok Egerbe, a különleges hittanverseny áprilisi döntőjére. Az egri Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola által szervezett tudáspróba az Árpád-házi szentek és koruk témáját járták körül a diákok.

Köszöntőjében Vízi János káplán, iskolalelkész a versenyzők bátorságát és erőfeszítéseit méltatta. Rámutatott: az országalapító, a harcos, a

csapat jutott a döntőbe. Valkó Viktor igazgató elmondta: ez a hittanos verseny a tanév legnagyobb ilyen eseménye, abból az alkalomból szervezték, hogy az intézmény harminc évvel ezelőtt került az Egri Főegyházmegye fenntartásába.

Az igazgató hangsúlyozta: a témaválasztás azért volt fontos, hogy a fiatalok megismerjék a szentek életpéldáját és a kort, amelyben éltek. Térképismeret, anyagismeret, gasztronómia is szerepelt az előzetes feladatsorban. Az egri döntőn szintén gyakorlati tudásukról adhattak számot a gyermekek, az országalapító, a harcos, a

segítő, a tanító magyar szenteknek köszönhető, hogy a Kárpát-medencében élünk, és magyarul beszélhetünk. A ma itt élő emberek legfontosabb felelőssége, hogy ez így marad-e a jövőben. A megmérettetés korábbi fordulójának eredményei alapján a huszonegy jelentkező közül tíz

Az igen szoros versenyben a sárospataki csapatok szereztek meg az első és a harmadik helyet, a mezőnyárádiak a második helyen végeztek.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Federics Róbert/Szent István Televízió

Meglátni Krisztust a beteg emberben

Harmincéves a pilisvörösvári Szent Erzsébet idősothton

A pilisvörösvári Szent Erzsébet Otthonban április 18-án délelőtt szentmisével ünnepelték az alapítás 30. évfordulóját. A szentmise főcelebránsa Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök volt, koncelebrált és a szentmise végén beszédet mondott Jesús Etayo Arrondo, a Betegápoló Irgalmasrend generálisa (A generálissal készült beszélgetést lapunk 9. oldalán olvashatják – a szerk.). A szertartáson Ladocsi Gáspár nyugalmazott táborigazgató püspök is koncelebrált.

A szentmisén jelen volt Joaquim Erra, az otthon fenntartó irgalmasrend főtanácsosa; Saji Mullankuzhy, a Magyarországot (valamint Ausztriát, Csehországot és Szlovákiát) magában foglaló ausztriai rendtartomány tartományfőnöke, Fetter Ádám pilisvörösvári polgármester, Kapitány Illdikó, az intézmény vezetője, valamint Göcsei Rita, a Jézus Szíve Társasága (SJC) szerzetesnővére. A hívek sorában ültek az irgalmasrend magyar és külföldi szerzetesei, munkatársai, az otthon dolgozói, segítői és lakói. A liturgián a Budai Irgalmasrendi Kórház kórusa énekelt.

Koncz Asztrik, a Betegápoló Irgalmasrend budapesti perjele köszöntötte a megjelenteket a Szent Erzsébet Otthon (teljes nevén: Szent Erzsébet Otthon Társaság Idősek Otthona – Ápolási és Gondozási Központ) kápolnájában. Elmondta, hogy az intézmény alapítója, a Manhertz Erzsébet SJC saját védőszentje, Árpád-házi Szent Erzsébet égi pártfogásába ajánlotta az intézményt.

Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök homíliájában méltatta Manhertz Erzsébetet, a Jézus Szíve Társasága szerzetesnővérét, akinek lelkesedése és ügyessége révén létrejött ez az intézmény, ahol sokan találtak otthon életük utolsó szakaszában. Hálát adott az elmúlt harminc évért, hogy Isten mellettük állt a kegyelmével.

Ezt követően a püspök Szent Erzsébet alakját állította a középpontba. Hozzátette, Szent Erzsébet példát mutat arra, hogy meglássuk a szenvedőben élő Krisztust. „Az intézmény lakói is meríthetnek Erzsébet életpéldájából, akitől élete végén elvettek mindent, gyermekeivel egy istállóban töltötte a karácsonyt, de aki soha egy rossz szót nem szólt, készségesen vállalta a szenvedést – mondta

Spányi Antal. – Nem félt a haláltól, az Istennel való találkozásban a mennyország boldogságát látta.

lelkiségének példaképe: Szent Menni Benedek – a rend újrászervezője Spanyolországban, Portugáliában és

A szentmise végén a Betegápoló Irgalmasrend generálisa, Jesús Etayo Arrondo üdvözölte az egybegyűlteket, méltatta Manhertz Erzsébet nővért, aki nagyon fiatalon lépett be a Jézus Szíve Társaságába, nehéz időket, üldöztetést élt át, de szavaival és az irgalmas szeretet cselekedeteivel mindig tanúságot tett Krisztusba vetett hitéről.

Kiemelte, hogy Árpád-házi szentünk az irgalmasrendben is a betegek iránti szeretet

Latin-Amerikában, valamint a Jézus Szent Szívének Irgalmas Nővérei Társaság alapítója – mindig őt állította maga elé követendő példaként.

Manhertz Erzsébet nővér Kanadában, Hamiltonban alkotta meg az idősothtonok modelljét, majd amikor hazalátogatott, és megismerte az idősek, rászorulóknak életkörülményeit, itt is szeretne volna megvalósítani. Sikeresen járt, és 30 évvel ezelőtt, 1993 novemberében, Szent Erzsébet ünnepén felavathatta a Szent Erzsébet Otthont. A generális szép egybeesésként kiemelte, hogy az irgalmasrend is erőteljesen jelen van Hamiltonban, Torontóban és Ontario más részein, munkálkodnak a hajléktalanok, a kirekesztettek, a mentális betegek, az idősek és más rászorulóknak javára, nagy családoként dolgoznak együtt más szerzetesekkel, papokkal, világiakkal, ahogyan teszik ezt öt kontinens több mint 50 országában, több mint 400 apostoli tevékenységben.

Az irgalmasrend generálisa köszönetet mondott az osztrák rendtartománynak, különösen a magyarországi testvéreknek és munkatársaknak, illetve az otthon vezetőinek és munkatársainak, akik továbbra is éltetik az Erzsébet nővér által megálmodott modellt, és éltetik a rendalapító Istenes Szent János misszióját, aki Isten szeretetét életét adta a betegekért, a szegényekért és a rászorulóknak.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

Isten szeretetének a jele

Harmincéves a budapesti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat

Az idén ünnepli alapításának harmincadik évfordulóját a budapesti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat. A Katolikus Karitás az április 17-én ünnepséget rendezett a jubileum alkalmából. Az esemény a budapesti Magyar Szentek templomában kezdődött, ahol Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Katolikus Karitás elnöke mutatott be koncertbe hálaladó szentmisét.

Isten áldását, kegyelmét jelképezi a bajba jutott családoknak, egyéneknek, megmutatja nekik azt az utat, amelyre lépve ismét közelebb kerülhetnek Istenhez.

A RÉV-nek ezt a küldetését folyamatosan megújulásban kell őriznie és tennie mint feladatát, hitvallását, amelylyel tartozik ennek a világnak. Fontos, hogy Krisztus szeretetével forduljunk az emberek felé, legyünk az Ő szócsove, és adjuk át másoknak azt az örömet, amit mi kaptunk. Így gyógyulunk magunk is, mert mindnyájunknak szükségünk van arra, hogy Isten ereje, kegyelme felemeljen, erősítsen minket.

A főpásztor köszönetet mondott a RÉV minden munkatársának áldozatos, de sok örömet is hozó munkájáért, és kérte, hogy a jövőben is így tevékenykedjenek.

Az ünnepi esemény a templomkertben lévő közösségi házban folytatódott, ahol előadások hangzottak el a RÉV múltjáról, jelenéről, lehetséges jövőjéről.

Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója kiemelte: az Egyház életéhez és küldetéséhez szervesen hozzátartozik a szeretetszolgálat. Ennek a gondolatnak a szellemében végez az Egyház minden karitatív és szociális munkát, ennek jegyében vállalta a Katolikus Karitás 30 évvel ezelőtt a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat elindítását, az országban elsőként Budapesten.

A RÉV a fővároson kívül jelen van Szombathelyen, Székesfehérváron, Egerben, Szekszárdon, Debrecenben, Győrben, Kecskeméten, Vácon. Az idén új telephellyel bővült a szolgálat, az óbudaival. Az elmúlt harminc évben Magyarországon egyedülálló országos szenvedélybeteg-segítő hálózat jött létre. Az eddigi tapasztalatok

azt mutatják, hogy a szenvedélybeteg – alkohol-, drog-, játékküggők – kezelésében komplex ellátásra van szükség, melynek alapeleme az egészségügyi ellátás és a pszichoszociális ellátás együttműködése. A Karitás országos igazgatója leszögezte: három évtized alatt igazolódott, hogy a RÉV hiánypótló szolgálatot nyújt a szenvedélybetegeket ellátó rendszerben.

A budapesti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat 1994 óta a RÉV-hálózat modellintézménye, mely új programok kidolgozását, képzések beindítását, koordinációt, képviselőket jelent. Gábor atya köszönetet mondott mindazoknak, akik az elmúlt harminc évben részt vettek ebben a munkában, és ezáltal sokakat vissza tudtak vezetni az egészséges életmód útjára.

Az ünnepségen üdvözlőbeszédet mondott Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára is. Kiemelte: a RÉV kitűnő példa az állam és az Egyház

együttműködésére a gondoskodáspolitikai területén. A legelmeibb dologra irányítja a figyelmet: az ember lényege, hogy közösségi lény. A RÉV nélkül biztosan szegényebb lenne a magyar társadalom. Ezért köszönet jár a szolgálatukért, amelyben kiemelkedő jelentősége van a szakmaiságnak, de ugyanilyen fontos a spiritualitás is.

Tóth Balázs, a budapesti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat intézményvezetője a harminc évvel tizenkét évtizeddel ezelőtt át vehetett részt az intézmény munkájában. 2004 és 2014 között munkatársként dolgozott a RÉV-ben. Ezt követően nyolc év szünetet következett, majd 2022-ben visszatért mint intézményvezető. Előadásában a RÉV-ről kifejtette: Biztonságos kikötő vagyunk tehát, ugyanakkor az utazást segítő révészek is. Amit adunk: remény, élet és változás.

Zagyva Richárd, a Katolikus Karitás igazgatóhelyettese a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat jövőjét

illetően hangsúlyozta: „nem engedhetjük lankadni a küldetésstudatot, azt a reményt, hogy igenis meg tudjuk változtatni a világot. Így apránként egy személy vagy egy család körüli világ, az életük változhat meg, ha sikerül közösen jól, jól tennünk. Hinnünk kell ebben, és ezt a hitet életben kell tartanunk minden munkatársunkban, partnerünkben”. A Karitás igazgatóhelyettese fontos elemként nevezte meg a megelőzést, a szolgáltatások továbbfejlesztését a kezelés és a rehabilitáció területén. Mindezek mellett szeretnék tovább építeni partnerségeiket és hálózataikat, hogy minél szélesebb körben eljuthassanak azokhoz, akiknek szükségük van rájuk.

Az ünnepi rendezvényen tanúságtételek hangzottak el a RÉV munkatársai, Csörgő Blanka, Heszberger Fatime, Morgos Mátyás Sámuel részéről. Beszámolóik szerint a RÉV szolgálatának lényeges eleme az olyan bizalomteljes légkör megteremtése, amely lelki felzabadija a hozzájuk forduló bajba jutott embereket, hogy őszintén beszéljenek súlyos gondjaikról, kétségeikről. Ki lehet jelenteni, hogy mindnyájuk életéből hiányzik valami, leginkább az építő jellegű társas kapcsolat, s emiatt válnak például alkohol- vagy kábítószerfüggővé.

Az ünnepségen levetítették a RÉV tevékenységéről szóló kisfilmet, amelynek alkotói Nagy-Bányai Báborka és Vesztergomné Dombrádi Ágnes voltak. Az esemény moderátora Nagy-Kapás Rita volt. A rendezvényen részt vett a Katolikus Karitás jószolgálati nagykövete, Herczegh Anita is.

Bodnár D.
Fotó: Merényi Zita

Professzionizmus és lelkiesség

Gondoskodáspolitikai konferencia a Pázmányon

Gondoskodás. Lelkiesség és vezetés címmel szervezett április 17-18-án nemzetközi tudományos konferenciát Budapesten a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE). A gondoskodáspolitikai szereplői találkoztak, hogy hat szekcióban járják körül a terület tudományos és gyakorlati kérdéseit.

alpolitikai Intézet (NSZI), a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitás, a Veszprémi Érseki Főiskola, a Károli Gáspár Református Egyetem, a Katolikus Szeretetszolgálat, a Pécsi Tudományegyetem, az Universitát Passau, az Universitát Witten/Herdecke, az ESG-tudatos vezetés szekciójában pedig a Magyar Gazdaságfejlesztési Ügynökség (volt IFKA), a Szerencsejáték Zrt., az MNB Intézet Fenntarthatósági Pénzügyek Központja és a CBRE Hungary.

A megnyitón Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke, a PPKE nagykanclárja arra mutatott rá, az Egyházat a magukat nem valósosnak mondó emberek szociálisan gondoskodó közösségeként fogadják szívesen, sokan ebben a szolgálatban látják létjogosultságát. Ugyanakkor az Egyház feladata elsődlegesen az evangelizáció, éppen az evangélium

sem sikerült közmegegyezésre jutni, nem jött létre valódi társadalmi összefogás az ország hosszú távú érdekeinek figyelembevételével – mondta a püspök.

Jézus tanítása szerint mindig lesznek velünk szegények. Az Egyház feladata nem a szakadozó szociális háló foltozgatása, hanem egy gyökerében új társadalom létrehozása, amit Szent II. János Pál a szeretet civilizációjának nevezett, ahol a gondoskodás, a valódi szolidaritás a szeretetre épül. Mit tudunk tenni a minket körülvevő szenvedésáradattal? Áldozatos segítő szeretettel kell élnünk. Ne passzív belenyugvással nézzünk a megváltoztathatatlanok hitt dolgokra, hanem a kereszttel együtt viselésével és azzal az elszántsággal, hogy az igazságtalanságot gyökerében orvosolni kell! Ezért fontos naponta megküzdeni a beletörődés, a reményvesztettség, a megalkuvás, a mindent feladás kísérésével, a szeretet végső győzelmébe vetett hitből táplálkozva.

„A jövő az egyetemeken múlik” – mutatott rá Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár annak a jelentőségére, hogy szeptembertől gondoskodáspolitikai mesterképzés indul a PPKE-n egy olyan időszakban, melyben a jólét háttérbe szorítja a segítő szakmákat.

Kuminetz Géza, a PPKE rektora arra hívta fel a figyelmet, hogy az ember alaptermészete, hogy védelmezi a rábízottakat, ehhez azonban helyesen kell szocializálnia: „Jó neveléssel és jó vezetéssel válnak jól gondolkodó és ezért gondoskodó magatartású emberré.” A rektor előadásában a vezetés művészetével foglalkozott,

értelmezésében a vezetés „fejlesztve történő gondoskodás”, melynek mibenlétét Szent Benedek *Regulája* alapján mutatta be, és segítségül hívta Notker Wolf OSB, a nemrég elhunyt emeritus főpáti embervezetés művésze tárgyú írásait.

Birher Nándor dékán előadásában azt hangsúlyozta, a gondoskodáspolitikai gondolkodásváltást – fokozott professzionizmust és lelkiességet igényel. A Pázmány, idén szeptembertől bevezetve a gondoskodáspolitikai mesterképzést, azt tűzte ki célul, hogy olyan szakembereket képezzen, akik a rászorulóknak segítségül a gondoskodó közösség összetartására és irányítására is képesek, megfelelő vezetői attitűdök alkalmazásával.

A gondoskodás lényege egyszerűen a személyes elköteleződés a másik ember, az élet megismételhetetlen értéke mellett, és az a techné, gyakorlat, amely lehetővé teszi a hatékony társadalmi beavatkozást. Ehhez egyre újabb és újabb eszközök állnak rendelkezésünkre, amelyeket az új kihívásoknak megfelelően kell használnunk. Ide tartoznak a társadalomszervezés innovatív eszközei, a vezetés és irányítás új eszközei, a segítő kapcsolati rendszerek tudatos formálása, a kapcsolattartás eszközeinek kialakítása és összekapcsolása, de ide tartoznak az olyan új eszközök alkalmazása is, mint például a robotok, virtuális technológiák, a mesterséges intelligencia napi szintű felhasználása. A gondoskodás tudományának ezeken a szempontokra kell elsődlegesen figyelemmel lennie.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Mester, mit kell tennem?

Erdő Péter bíboros, prímás válaszolt a fiatalok kérdéseire Budapesten

(Folytatás az 1. oldalról)

Erdő Péter hangsúlyozta: a hit kegyelem, ugyanakkor akarni kell hinni, és fontos, hogy ismerjük hitünk tartalmát. Krisztust úgy tudjuk követni a mai világban, ha teljesítjük állapotbeli kötelességeinket, gyakoroljuk a személyes szeretetet Jézussal, és ápoljuk a kapcsolatainkat. Isten országa bennünk, közöttünk van, de a végső időkből bontakozik ki. Eljünk ennek megfelelően! – biztatott a főpásztor. – Amikor úgy érezzük, gödörben van az életünk, meg kell vizsgálnunk, mi a gond valójában – tanácsolta a fiataloknak. – Ha az, hogy bűnbánunk, akkor a megtérés a kulcs: meg kell látnunk, mi az, amivel szakítanunk kell, hogyan tudjuk másképpen élni az életünket.

A fiatalok arról is faggatták a bíborost, miként maradhatnak hiteles katolikusok egy nem vallásos közegben úgy, hogy környezetükben a nem hívők ne érezzék itéletet a részükről. Erdő Péter hangsúlyozta: mi nem ítéljük el a nem vallásos világot, maga az igazság provokál. Bátorította a fiatalokat, hogy hívják meg a keresztény közösségbe azokat, akik nyitották erre.

Az Egyház nem ítéli el a hit-től távol állókat, de képviseli a kinyilatkoztatott igazságot, amely az egész életünket átrendezi. A liturgiára vonatkozó kérdésekkel kapcsolatosan rámutatott: Magyarországon a vallásgyakorlást a késői kommunizmus alatt még mindig elnyomták, de már nem üldözték kifejezetten. A II. Vatikáni Zsinat utáni liturgikus reform nem egyszerre következett be, hanem fokozatosan, s ebből adódóan az ellenállás sem volt olyan erős, mint esetleg más országokban. Erdő Péter elmagyarázta a fiataloknak a liturgikus mozdulatok jelentését, valamint azt is, miért volt szükség a mise-

könyv megújítására. Bemutatta a papképzés menetét, de hangsúlyozta, Isten kegyelme

és belső megragadottság kell ahhoz, hogy valakiből jó pap legyen. A fiatalok sokféle kérdést tettek fel a politikával kapcsolatban is, hiszen úgy érzik, az sokszor a keresztényeket is elválasztja egymástól. A bíboros különböző korokból és társadalmakból hozott példákat, hogy érzékeltesse az e téren felmerülő problémák sokszínűségét. Kiemelte, a világi krisztushívőnek autonómiája van az e világi dolgok alakítása terén, ugyanakkor az egyházi tanítóhivatal tanítását

tapasztalatai nagyon eltérőek, a gyakorlati következtetésük más és más lehet. Erdő Péter válaszolt arra a kérdésre is, hogy melyek azok a szerepek, amelyeket a papok és az Egyház vezetői csak különleges engedéllyel vállalhatnak. Az is kiderült, volt olyan ország, ahol a papok még csak nem is szavazhattak.

A párválasztással kapcsolatban szóba került a házasság felbonthatatlanságának ténye, s az a kérdés is, vajon miért ilyen magas a válások száma, illetve mely esetekben tekinthető érvénytelennek a házasság. Erdő Péter megerősítette, valóban nagyon lényeges, hogy azonos vallású társat válasszanak maguknak a párkeresők, és arra bátorította a fiatalokat, hogy ismerkedés céljából is járjanak katolikus társaságokba. A jó jegyesoktatás fontos és hasznos, főként akkor, ha példamutató házaspárok is részt vesznek a képzésben. A bíboros ajánlotta, hogy az friss házaspárokat vonják be a plébániai családközösségekbe, mert ez megtartó erőt jelent számukra. Felhívta a figyelmet a Bíz rá magad! mozgalomra, amelyen keresztül bárki szakértői segítséget kaphat.

Az esemény végén a jelenlévők feltehettek spontán kérdéseiket is, amelyek a beavatószentségek kiszolgáltatására, a fiatalok környezetének evangelizálására, a papi hivatás jeleinek felismerésére, valamint a papi cölibátus jelentőségére vonatkoztak. A fiatalok tanácsot kértek a főpásztortól azzal kapcsolatban is, hogy miként érdemes viszonyulni a világra jellemző technológiai fejlődéshez. A találkozás lehetőségét ajándékkal köszönte meg Erdő Péternek a főegyházmegye ifjúsága. Szépséges volt részükről, hogy hosszan, csendben imádkoztak a bíborosért, majd a főpásztori áldás előtt elmondták az Údvözlőgyert.

A találkozás agapéval folytatódott, kötetlen keretek között. Sokan személyesen keresték fel Erdő Pétert, hogy megerősítést, iránymutatást kapjanak keresztény életük útján. Első alkalommal szerveztek találkozót a bíborossal a főegyházmegye ifjúsága számára. Az oldott légkörben zajló, de komoly témákat érintő, bizalommal teli párbeszéd csodálatos élmény volt mindenkinek.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Csapó József/Esztergomi Főegyházmegye

Az erkölcs örömet akar szerezni, nem szorongást

Új morálteológiai kézikönyvet mutattak be Budapesten

A Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpont Paulus Hungarus Erkölcssteológiai Munkacsoportja április 18-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán (PPKE HTK) bemutatta Renzo Gerardi *A szeretet öröme* című kézikönyvét, amelyet Tózsér Endre SP fordított, és a Szent István Társulat adott ki. A híveknek is ajánlott kötetéről Monostori László, Papp Miklós és Laurinyecz Mihály beszélt.

A keresztény élet teológiája az Ordo Amoris fényében alcímet viselő könyv bemutatóján Kránitz Mihály, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékvezető professzora köszöntőjében kiemelte: a teológusoknak újabb forrásként szolgáló, most lefordított morálteológiai kötet a keresztény hívőket is megszólítja: tájékoztatást nyújt mindazoknak, akik keresik, hogy életüket miként tudják Isten elgondolásai és az evangélium útmutatásai alapján irányítani.

Az Egyház vallja, hogy az ember Istené, éppen ezért van benne valami isteni, ami összekapcsolja a Teremtőjével. Ugyanakkor az ember a jelenlegi állapotában sebzett, gyógyítani kell. Ehhez kapunk útmutatót, irányjelzőt a kötetben.

Monostori Lászlónak, az Esztergomi Hittudományi Főiskola erkölcssteológia-tanárnak ötlete volt a kézikönyv magyar nyelvű kiadása, s ő lett annak szakmai lektora is. Mivel húsz éve már, hogy a Szent István Társulat Szent István Kézikönyvek sorozatában megjelent Helmut Weber erkölcssteológiai kézikönyve, és a Kárpát-medencei egyetemeken jegyzeteket és cikkeket felhasználva

tanítanak az oktatók, hiányzott egy olyan, tankönyvnek is használható erkölcssteológiai kötet, amely lényegre törően, ugyanakkor szisztematikusan tartalmazza a Katolikus Egyház tanítását.

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanára 2020 februárjában a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ösztöndíjával egy hónapot töltött a római Pápai Magyar Intézetben, hogy felkutassa, milyen szakirodalom jelent meg a szakterületen az elmúlt tíz évben. Úgy találta, hogy a legtöbb erkölcssteológiai szakkönyv valamilyen speciális szemszögből tárgyalja a témát, még feminista és zöldpárti szempontú kötetekkel is találkozott. Vagy kétszáz könyv áttekintését követően az utolsó napok egyikén bukkant rá Renzo Gerardi egyik kis könyvére, amelynek előszavában a szerző utal arra, hogy ez a kötet egy nagyobb művének a foglalata. Monostori László másnap meg is találta az eredeti művet, *A szeretet öröme*,

majd felvette a kapcsolatot a szerzővel, a fordítóval, a kiadóval, és pénzt szerzett a kiadásra.

Renzo Gerardi szinte egész életében morálteológiát tanított a Pápai Lateráni Egyetemen, ahol a morálteológiai tanszék vezetője volt. Ez a kötet a életműve összefoglalásának tekinthető – folytatta Monostori László. – Nem akar újat mondani, inkább szisztematikusan, tudományosan, igényesen és korszerűen egybefoglalja, amit a Katolikus Egyház tanít. Látásmódja sem nem szükségtelenül konzervatív, sem nem túlságosan liberális. A könyvet olaszul először 2009-ben adták ki, majd 2015-ben kis módosítással újra megjelent.

A szerző örült, hogy magyarul is napvilágot lát munkája; járt Magyarországon, Pákozdi Istvánnal több papi szemináriumot felkerestek. Monostori László érdekességként megemlítette, hogy a könyv 2009-ben jelent meg *A szeretet öröme* címmel, s hét évre rá, 2016-ban Ferenc pápa

ugyanazzal a címmel (Amoris laetitia) adta ki enciklikáját. Az olasz eredeti megáll XVI. Benedek pápánál, de Tózsér Endre SP, a könyv kiváló fordítója még a lábjegyzeteket és a bibliográfiát is frissítette, így a magyarul megjelent mű Ferenc pápa erkölcssteológiai szempontból releváns írásait is tartalmazza.

Monostori László a köszönetnyilvánítások után végezetül elmondta, ugyan nem „strandolvasmány” vagy „jóéjszakai-olvasmány” a kötet, amelyet tankönyvként is használni fog, mégis nagyon szükséges és hasznos, hiszen a hívek legtöbb kérdése erkölcssteológiai jellegű.

Papp Miklós, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola tanszékvezető egyetemi tanára megerősítette: az emberek legtöbb kérdése valóban morális természetű, mivel a teológia akkor válik élétté, amikor a gyakorlatban megvalósítjuk. A teológiai igazságokat tehát le kell hozni a gyakorlati élet szintjére – ez a morálteológia. A most megjelent *A szeretet öröme* című kötet koncepcióját külön méltatta Papp Miklós, hiszen az a szeretetről, és nem egyszerűen parancsokról, bűnökről és kötelességekről szól. A Trienti Zsinat után ugyanis a morálteológia a bűnre koncentrált, a morális élet a bűnök elleni életként fogalmazódott meg. Renzo Gerardi morálteológiai művet írt, de a teljes kötetet áthatja, hogy nem a bűnök ellenében, hanem az értékekért akarunk élni. Isten mindenkit örömmel teremtett. Tapasztalható, hogy ha az embernek nincsenek legitim örömei, akkor fordul az illegitim örömek felé. Az erkölcs örömet akar, nem pedig elvenni valamit, szabályozni és szorongást kelteni. Meg akar hívni a szeretet örömeire, s ez az, ami a könyv címében is kifejezést nyer.

Papp Miklós megemlítette, hogy Helmut Weber szerint a keleti ortodox etika alig foglalkozik a tízparancsolattal, ám annál inkább a szeretet parancsolatával, a hegyi beszéddel és a nyolc boldogsággal. A könyv szemlélete egybecseng a keleti etikával, hiszen több fejezet is taglalja, hogyan bontakozik ki a nyolc boldogság megéléséből a keresztény morál.

Papp Miklós arról is beszélt, hogy a szerző tudja, meddig kell kinyilatkoztatni, és hol kezdődnek az egyéni kérdések, amelyeket jobb egy lelkiatyával megbeszélni. A lombikbébi-programmal kapcsolatban meghúzza a piros vonalat, meghatározza, mi az, ami nem elfogadható, de kitér arra is, mit volna érdemes tovább kutatni. Ugyanilyen hozzáállással tér ki a családtervezés, a homoszexualitás, a magántulajdon és az eutanázia kényes kérdéseire. Gyóntatók, lelkiatyaik számára ki kell egészíteni ezt a könyvet, hiszen nem akar a teljesség igényével fellépni – tette hozzá Papp Miklós.

Laurinyecz Mihály, a PPKE HTK Erkölcssteológiai Tanszékének tanszékvezető professzora a könyvvel kapcsolatos elgondolkodtató szempontokat és érdekességeket tart röviden a hallgatóság elé. Bemutatta, hogy a kötet olasz kiadásainak címlapján Tiziano műve szerepel, amely a profán és a szent szeretetet ábrázolja allegorikusan, kifejezve ezzel, hogy a szeretet rendje univerzális: nem csupán a keresztényeké, hanem minden emberé. Kránitz Mihály a könyvbemutató végén elmondta: a Szent István Társulat gondozásában megjelent mű a májusi Szent István Könyvhét kiemelkedő kötete lesz.

Vámosy E.
Fotó: Lambert Attila

A befogadó szeretet a hivatásunk

Interjú Jesús Etayo Arrondóval, a Betegápoló Irgalmasrend generálisával

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezen a héten találkozókkal zártuk a vizitációt Bécsben, és találkoztunk a rendtartomány szinte valamennyi tagjával, az intézményeink vezetőivel. Ezt az alkalmat kötöttük össze a magyarországi látogatással. Bécsből érkezve az első nap ott voltunk a Budai Irgalmasrendi Kórházban, amikor a magyar kormány két államtitkára jelenlétében átadtak egy-egy új MR- és CT-készüléket. Fontos megerősítés volt ez, láthattuk, hogy a kórház jól működik, fejlődik. A délutánt kihasználtuk arra, hogy megnézzük Budapest nevezetességeit. Másnap érkezünk Pilisvörösvárra, ahol rövid ideje vagyunk jelen ebben a szép házban, az idősek otthonában. Kozma Imre atya fontos alakja volt a rend újraindulásának, az ő segítségével érkezünk Pilisvörösvárra is. Az itteni szolgálat tökéletesen illeszkedik a karizmánkba. Örülünk, hogy együttműködhetünk másokkal, segíthetjük ezt a szép intézményt, és részei lehetünk az életének. Szeretnénk köszönetet mondani a magyar Egyháznak is a sok segítségért.

– Mit jelent ma a rendalapító, Istenes Szent János alakja és az eredeti karizma, a betegek gondozása, a befogadás?

– A karizma mindenekelőtt ajándék, amit az Úrtól kaptunk. Elsőként Istenes Szent János lett részese annak az ajándéknak, hogy az irgalmas, együttérző, evangéliumi szeretetet elvigye a betegeknek és a rászorulóknak. Ez a karizma állandó, hiszen ahogyan az evangélium is mondja, a szegények, a betegek mindig velünk lesznek. Mi mindannyian Istenes Szent János művének folytatói vagyunk, amely napjainkban is hihetetlenül aktuális. A mai világban óriási szükség van erre a misszióra, amit mi úgy nevezünk: hospitalitás, befogadó szeretet. Ferenc pápa az irgalmas szamaritanus példabeszédét magyarázva arra buzdít a *Fratelli tutti* enciklikában, hogy ne azt fürkésszük, ki a felebarátunk, hanem váljunk mindenki felebarátjává, közelvedve a másikkhoz. Ez Istenes Szent János küldetése is: közel lenni a felebaráthoz, a beteghez, a szükségét szenvedőhöz, sok emberhez, aki szegénységben él. A mai világ megannyi problémájára éppen ez a megoldás: befogadni, szeretni, az életünk középpontjába állítani másokat. Ezt a karizmat folytatjuk mi, szeretetestevérek, de nemcsak mi, hanem az a sok ember is, aki együtt dolgozik velünk.

– A rend jelenleg ötven országban van jelen, több mint négyszáz apostoli tevékenységgel. A globalizáció segíti a természetéből adódóan nemzetközi intézményüket, vagy inkább nehézségeket támaszt?

– Azt mondhatjuk, hogy a globalizáció sok szempontból segítséget jelent; egyszerűbbé teszi a kommunikációt, a közösbe tehetünk dolgokat.

Amikor a rend valamelyik országban megvalósít valamit, könnyen megoszthatja a tapasztalatait akár más kontinensekkel is, és ebben nagy lehetőségek rejlenek. Nagyobb a szolidaritás köztünk, kampányokat hirdetünk olyan régiók javára, ahol jelen vagyunk, de kevesebb a lehetőség, például Afrikában, Ázsiában, Latin-Amerikában. Jobban megismerjük egymást, az egyes közösségeink ma sokkal inkább nemzetköziesek. Ha az osztrák provinciát nézzük: ide tartoznak az osztrákok, a szlovákok, a csehek és a magyarok, de az elmúlt napokban a kis csoportunkban nyolc nemzetből voltunk jelen. Nem mindig könnyű a helyzet, hiszen különböző kultúrákról van szó, de sok gazdagság rejlik ebben. A globalizáció ugyanakkor nehézségekkel is jár, hiszen a szegénység is globalizálódik. A kommunikáció pedig kétélű fegyver. Az jó, hogy egy Mauritius szigeti testvérrel ma reggel egyeztetni tudtam, ugyanakkor vigyázni kell arra, hogy ne éljünk állandóan a közösségi hálón.

– Az irgalmasrend a perifériákon tevékenykedik egy olyan korban, amikor maga hit is perifériára szorul. Milyen kihívásokat jelent ez?

– Isten a mai világba küldött el minket. Ferenc pápa sokszor mondja, hogy el kell mennünk a perifériákra. A mi intézményeink általában a periférián vannak, hiszen a misszióknak éppen ez: közel lépni ahhoz, aki szenved. Léteznek egzisztenciális perifériák is, ahol szenvednek, egyedül érzik magukat az emberek. Mi hozzájuk kaptunk küldetést, hogy velük legyünk, gondozzuk, gyógyítsuk őket. Egy másik vonatkozása ennek, hogy az egészségügy világában a hit periférikus: a betegek között sok a nem hívó, a nem gyakorló hívó vagy a más hitű, és mi ebben a környezetben mozgunk, tanúságtételünkkel itt kell közvetítenünk Isten szeretetét, főként a gesztusainkkal, a befogadó szeretettel és ha kell, akkor szavakkal is. Volt egy generálisunk, aki azt mondta: „Az emberek egyre ritkábban mennek templom-

ba, plébániára, de a kórházban mindannyian megfordulunk. Az evangelizáció különleges tere ez.” A hivatásunk mindenkihez szól, akár hívó, akár nem. Tiszteletben tartunk mindenkit, főként a tanúságtételünkkel éreztetjük befogadó szeretetünket. Isten nevében, az Egyház nevében tesszük. Nagyon érdekes, hogy vallásokat nem gyakorló embereknek, akik hívó családba születtek, de életük során nem érezték a beléjük ültetett hitet, kórházba kerülve megváltozik a hozzáállásuk. A betegség alkalom arra, hogy felbredjen bennük a hit, ami korábban megvolt az életükben. Nagyon szép tapasztalatok ezek. Mi nem prédikáló rend vagyunk, leginkább nem a szavainkkal képviseljük a betegek között az Egyház jelenlétét, hanem a befogadó szeretet gyakorlásával, a betegek kísérével. Ahogyan Ferenc pápa mondja: gondozzuk a törekeny világot.

– Társadalmunk kiselejtezi a szegényeket, a betegeket, és élteti a sikert, a jólétet. Mit jelent egy ilyen társadalomban a szegények mellett állni?

– Ellentmondásos társadalomban élünk, amely egyeseknek jólétet nyújt, másoknak pedig nem. Őnzó a világ: ha van pénz, lehetőségeid, akkor egy külön klub tagja vagy. Akiknek nincsenek javaik, azok pedig marginálisak maradnak. Ezért mondja róluk Ferenc pápa, hogy kiselejtezték. Mi hozzájuk szeretnénk közel állni. Sok más ember, szervezet is küzd értük, nemritkán az állami hatóságoknál is komoly segítségre találunk. Mi mindig nyitottak vagyunk az együttműködésre bárkivel, aki az emberek javát akarja. Szívesen dolgozunk közös projekteken mentális betegségben szenvedőkért, fogyatékosokért, bántalmazottakért, végstádiumos betegekért, idősekért, bárkiért. Szilárdan hisszük, hogy minden ember a testvérünk, ugyanolyan méltósága van, mint nekünk, és szegény, ha elfordítjuk tőle a tekintetünket. A hospitalitást úgy határozzuk meg, hogy amikor valaki csenget, kinyitjuk az ajtót, és aki belép

a házukba, az a saját házában érezheti azt. Rendünk a világ számos részén dolgozik menekültekkel is, akik elvesztették a családjukat, a hazájukat. Fontos, hogy találjanak valakit, aki befogadja őket, és azt mondja nekik, érez-zék otthon magukat. Küldetésünk nemcsak a kórházakhoz szól, hanem sok rászoruló emberhez: foglalkozunk hajléktalanokkal, börtönben lévőekkel, bántalmazottakkal, fogyatékos-sággal élőkkel...

– Mire tanítanak minket a betegek, az idősek, amikor közel kerülünk hozzájuk?

– Megmutatják, hogy a testvéreink, és nincs jogunk megfedkezni róluk. Nagyon sok értéket adnak át nekünk! A szegények felfedik előttünk, mennyi felesleges tárgyunk, tulajdonunk van, sokkal egyszerűbben is lehet élni. Megtanítanak értékelni az életet, az egészséget, az embereket. Nagyon szép tapasztalataink vannak arról, hogy az emberi közelséggel valaki visszanyeri a méltóságát, amit a magányban elveszített. Megtanítanak az alázatra, a

türelemre, a nagylelkűsége, a szolidaritásra, a hálára, és megtanítanak hinni, bizni Istenben. Az erős hitű idősek evangelizálnak minket, nehéz helyzetük ellenére a hit fényében élnek, példát jelentenek.

– Hogyan látja az irgalmasrend magyarországi jelenlétét?

– Másodszor járok Magyarországon, ám távolról figyelemmel kísérem az itteni helyzetet. A 17. század óta vagyunk jelen az országban, bár a kommunizmus idején félbeszakadt a jelenlétünk. Azt látom, hogy a rend lassan megerősödik, már öt intézményünk van, amelyeket még szilárdabbá kell tennünk. Segít az egész rend, különösen az osztrák provincia, és a magyar nép, a kormány, az Egyház; örülünk ennek, szeretnénk növekedni. Egyelőre kevés a szerzetesünk, de remélem, lassacskán növekedni fogunk. Nagyon sok világi segítőtárs számíthatunk, hiszen Istenes Szent János karizmáját, a befogadó szeretetet sokfelé képpel meg lehet élni. Ha a szerzeteseket, a dolgozókat, az önkénteseket is beleszámítjuk, akkor mintegy százezren vagyunk az egész világon. A többség világi, akik megélik a karizmat. Számukra is tartunk hivatáspasztorációt a befogadó szeretet karizmájáról, és biztos vagyok benne, hogy az

Úr ad majd olyanokat, akik a megszentelt életre éreznek elhivatottságot.

– Ön hogyan éli meg hivatását mint irgalmasrendi szerzetes, miközben a rendfőnöki teendőket is ellátja?

– Öröm számomra a nagyon szép és aktuális hivatásom, amelyre, azt hiszem, nagy szüksége van a mai világnak. Először Isten fordult felém, szeretett engem, végtelenül irgalmas volt velem. Innen ered a hívás, hogy ne kem is ugyanígy kell tennem másokkal. Így történt Istenes Szent Jánossal is, akivel nem hasonlítom össze magam, de kicsiny életemben szintén ez történt. A vezetés szolgálat, felelősség. Megtiszteltetés, hogy szolgálhatom az Egyházat, a testvéreket. Ezt csakis az Úr segítségével tudom megtenni, és a testvérek, a munkatársak támogatásával, akik nap mint nap ott vannak, hogy előrevigyük a szolgálatot. Nem mindig könnyű, hiszen az élet tele van nehézségekkel, de az öröm sokkal nagyobb, különösen, amikor látom a házainkat, mint itt is, és látom, ahogyan a gondozók bánnak a betegekkel. Ez nagy örömet jelent nekem, olyan, mintha friss levegőt szívnék.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

EZ AZ A NAP! 2024

JÚNIUS 1. MISKOLC, DVTK STADION

A REMÉNY

"Most azért megmarad a hit,
a remény, a szeretet, e három"
1 Korintus 13,13

CHRIS TOMLIN / PINTÉR BÉLA / PAJOR TAMÁS
 MAGYAR CONTINENTAL SINGERS / TIBES
 EMABISZ WORSHIP / AGAPÉ WORSHIP
 CSISZÉR LÁSZLÓ / TIMOTHY & TRETÍ DEŇ (SK)

EZAZANAP.HU

ADÁSVÉTEL

ELADÓ levegőtisztító, gyógyamatrac, nagy teljesítményű porszívó. T.: 06/66-219-414

INGATLAN

ELADÓ BUDAPESTEN AZ I. KERÜLET-BEN, csendes utcában, de jó közlekedésnél, zöld, fás területre néző, magassági szintű (első emeleti magasságban), 90 nm-es, háromszobás lakás, nagy

étkező-konyhával, kádas-zuhanyzós fürdőszobával, külön WC-vel. Az új, zárt égésterű kombiakkumulátoros lakás étkező-konyhájára a belső zöld udvarra néz. Érdeklődni lehet: 06/30-202-0832

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-

266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápola: engesztelő viraszítás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 óraor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 óraor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 óraor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 óraor a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapesten és Egerben a következő napokon: május 6., hétfő; június 6., csütörtök; július 6., szombat; augusztus 6., kedd; szeptember 6., péntek; október 5., szombat; november 6., szerda; december 6., péntek. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 óraor élőben közvetíti a budapesti-városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest, XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egeri bazilikából (Szent János Apostol és Evangélista-főszékesegyház, Eger, Pyrker tér 1.) a Szent István Rádió.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): május 29-én 18 órától június 1-jén 13 óráig Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata: „Égi Édesanyánk”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749. Június 20-án 18 órától június 23-án 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A szellemi harcokról és a győzelemről”. Elérhetőség: 06-26-383-212, 06-30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) első hittantermében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2024. május 8., 22. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

DÉL-ERDÉLYI ZARÁNDOKKÖRŰT ÉS A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚ

május 15-20. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

június 4-8. | 5 nap | 229.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

június 23-27. | 5 nap | 129.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRŰT MONTENEGRÓBA

július 9-15. | 7 nap | 309.900 Ft/fő

MLADIFEST 2024

IFJÚSÁGI FESZTIVÁL MEDJUGORJÉBAN

augusztus 1-6. | 6 nap | 129.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 19-25. | 7 nap | 289.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

(LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO, FATIMA)

aug. 30 - szept. 8. | 10 nap | 614.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT GÖRÖGSZÁGBA

SZENT PÁL APOSTOL NYOMÁBAN

szeptember 2-8. | 7 nap | 499.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2024. április 22.

„Ne féj, nem ítélek el!” címmel tartanak lelkigyakorlatot Máriabesnyőn április 25–28. között. Mindazokat hívják, akik gyermeküket vetelés, abortusz, koraszülés miatt veszítették el, valamint azokat is, akik lombikbabjukat gyászolják. Vezető: Kovács Ferenc diakónus és Treer Mária lelkigondozó. Érdeklődni lehet: sorstarsak@mariaudio.hu, vagy 06/20-823-2201

MÉCS Napok – lelkigyakorlat házaspárokra. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a három évnél hosszabb ideje szentségi (vagy rendezhető) házasságban élő házaspárokat a következő alkalomra. Időpont: május 10–12., péntek estétől vasárnap délutánig. Helyszín: a budatényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Ház (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3–5.). A programot Mészáros Domonkos OP atya vezeti. Kedvezményes jelentkezési határidő: április 28., vasárnap. Jelentkezési határidő: május 5., vasárnap. További tájékoztatás: <https://mecshonlap.hu>

ÉLŐ RÓZSAFÜZÉR

„Adj világbékét Mária, Szűzanyánk!” – 17. Élő rózsafüzér-zarándoklat lesz Budapest körül május 11-én, szombaton hazánkért, Budapestért és a Budapest környékén élőkért, kilenc szakaszban. A zárandoklati végpontokon 19 óraor szentmisét mondanak. Bővebb tájékoztatás: www.elorozsafuzer.hu

MINDSZENTY-ZARÁNDOKLAT

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye a hagyományokhoz híven megrendezi az Országos Engesztelő Mindszenty-zarándoklatot Magyarországról május 4-én, szombaton az esztergomi bazilikában. A szentmisét 10.30 órától Erdő Péter bíboros mutatja be, szentbeszédet mond Martos Levente Balázs püspök. Mindenkit szeretettel hívnak és várnak.

ÜNNEPI SZENTMISE

Pápmobil – Jézus jön felénk címmel ünnepi szentmise lesz a pápalátogatás emlékére április 28-án, vasárnap 18.30 óraor Budapesten, az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban (Budapest VI., Szent Teréz u. 1.). Ferenc pápa Kossuth téren bemutatott szentmiséje előtt a katolikus könnyűzenei élet előadói álló zenéi formáció énekelt. Most újra összeállnak a különböző csapatokhoz tartozó katolikus dicsőítőeszezők, hogy egy szívről és egy lélekről dicsérjék Istent az oltára körül.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombati, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felüldítelek titeket!” (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoportok, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentannaplebania.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentsegimadas.szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

KIÁLLÍTÁS

Premontriek 100 éve Gödöllőn – Rend- és iskolatörténeti kiállítás nyílt a Gödöllői Királyi Kastélyban (Gödöllő, Grassalkovich Kastély) március 1-jén. A tárlat áttekintést nyújt a Jászóvári Premontrai Kanonokrend gödöllői letelepedésének előzményeiről, a gimnázium, konviktus és rendház alkotta intézményegyesítéséről, a rend korabeli történetéről, a szerzetes- és világi tanárok, illetve a diákok életéről 1923-tól napjainkig. A kiállítás június 23-a, vasárnapig tekinthető meg, ingyenesen.

ELŐADÁS

A „Szó szimfóniája” elnevezésű sorozat következő alkalma Budapesten, a Pasaréti Közösségi Házban (Budapest II., Pasaréti út 102.) május 6-án, hétfőn 19 órától lesz. Téma: Az oxfordi „kalkulátor” ferencesek. A belépés ingyenes. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak. Bővebb információ: <https://pasareti-kozosseghaz.hu/programok>

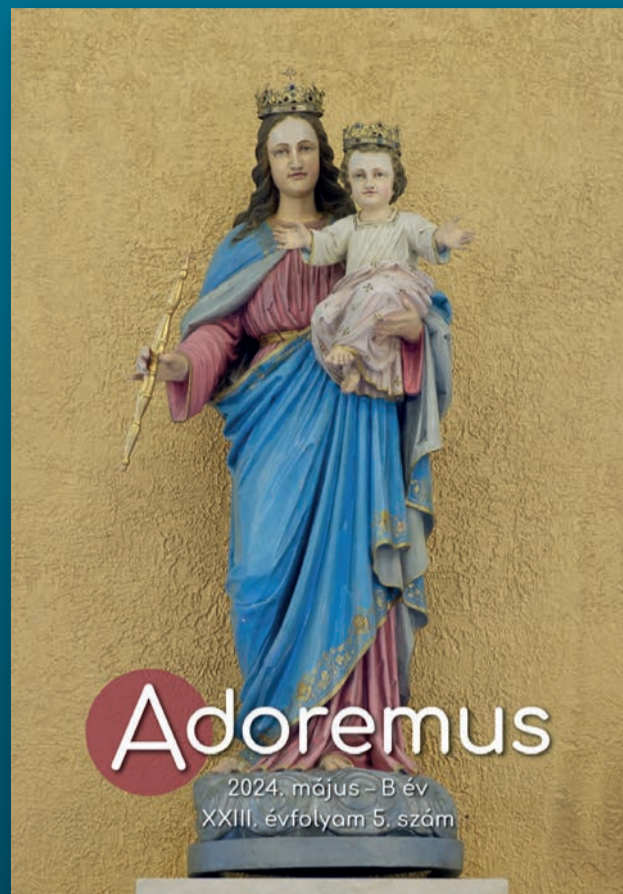
VETÍTETTKÉPES ELŐADÁS

Isten szolgája Esterházy János, a felvidéki magyarság mártírja címmel Dr. Molnár Imre történész vetített képi előadást tart május 4-én, szombaton 18 óraor Budapesten, a tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya-templom (Budapest VIII., Magyarok Nagyasszonya tér 1.) téli kápolnájában. Előtte 17.30-kor szentmise. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

SZABADEGYETEM

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) *A viharon túl: A béke erejének felfedezése*

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

A kiadvány megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8.), valamint webáruházunkban: bolt.ujember.hu

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az Új Ember hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települését, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

címmel előadás-sorozatot indítottak. Az egyes alkalmak csütörtökönként 19 óraor kezdődnek, és körülbelül 20.15 óráig tartanak. A következő alkalom időpontja: május 9. Téma: KETEG – Békés gazdaság Szent XXIII. János pápa *Pacem in Terris* enciklikájából kiindulva. Előadó: Holló László. Szeretettel várják az érdeklődőket a beszélgetős előadások alkalmaira.

PAPI TALÁLKOZÓ

Tavaszi Családpasztorációs Papi Találkozó lesz Budapesten, a Katolikus Pedagógiai Intézetben (Budapest VI., Városligeti fasor 42.) május 3-án, pénteken 10 és 16 óra között. A részvétel ingyenes és előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: 2024. április 26., péntek. Bővebb információ: <https://csaladegyhaz.hu/>

KOLLÉGIUM

A Brenner János Hittudományi Főiskola két kollégiuma felvételt hirdet a 2024/2025-ös tanév őszi félévére. Kollégiumaink cél-

ja, hogy a keresztény fiatalokat kollégiumi elhelyezéssel segítsük az egyetemi tanulmányaik alatt. A főiskola vezetése alatt álló két kollégiumba hívó vagy hitre nyitott fiatalokat várunk, akik szívesen lennének egy szellemi-lelki értelemben is igényes közösség tagjai. Kérdések esetén szívesen állunk rendelkezésre a 06/96-313-055-ös telefonszámon, valamint a szakkollegiumok@bjhf.hu internetes elérhetőségen. Jelentkezési határidő: 2024. május 31.

PROGRAMAJÁNLÓ

Hangversenyek a Ciszterci Szent Imre-templomban (Budapest, XI., Villányi út 25.) április vasárnapján 15 órától. Műsoron többek között Bach, Mozart, Chopin és Liszt művei. A belépés ingyenes és akadálymentes.

IX. Keresztény Film- és Könyvnapok május 3–5. között Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínházban (VIII. kerület, Rákóczi út 21.). Keresztény mozifilmek vetítése, kerekasztal-beszélgetések, keresztény film- és könyvvásár A rendezvény minden programja és vetítése ingyenes! Bővebb információk: www.keresztenyfilmek.hu

Tisztelt Olvasóink!
Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

A hirdetések tartalmáért és annak valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2024. április 22.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábian Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása: +36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

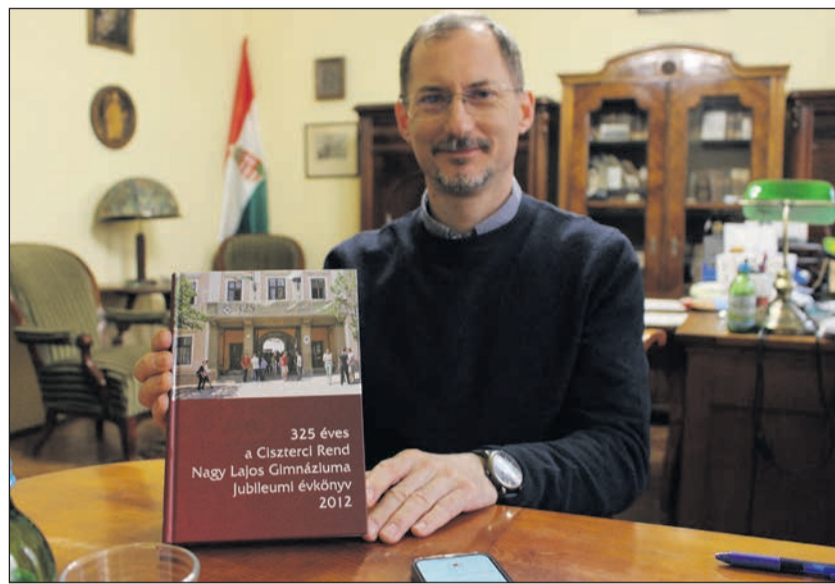
Egy gimnázium, ahova te is szívesen járnál

A pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma a dél-dunántúli régió egyik legkiválóbb iskolája: több mint háromezrenél több éves története során mindig is az volt. Biológia-kémia, angol, német, néprajz-népművészet és matematika-digitális kultúra tagozaton tanul az idejéről több mint hétszáznyolcvan diák. A közösségcentrikus intézményben kiegyensúlyozott lelkű fiatalokat igyekeznek nevelni, akik úgy lépnek ki az iskola kapuján, hogy tudják, hová tartoznak, melyek a legfontosabb értékek számukra az életben, ezenkívül olyan szeretetkapcsolataik vannak, amelyek megtartják őket – fogalmaz Nyisztor Zsolt igazgató.

tanítottak. A jozefinizmus kora után felmerült az igény, hogy a gimnáziumot ismét egy szerzetesrend működtesse. I. Ferenc király 1813-ban adta át a ciszterci rendnek. 1814 őszén két ciszterci szerzetes kezdte meg a tanítást, világiak segítségével. A következő tanévben a négyszáz diákot már tisztán ciszterci tantestület tanította. A gimnázium az állami fenntartás időszakában is őrizte és építette ezt a pedagógiai, nevelési és infrastrukturális örökséget. Végig olyan igazgatói és tanárai voltak, akiknek törekedtek a színvonalas oktató-nevelő munkára. Az épületünk kiválóan használható iskolaként, mert eleve annak épült, és a 30-as években elkészült hozzáépítést is kifejezetten oktatási célra tervezték.

– A rendszerváltás után a gimnázium ismét a ciszterciek fenntartásába került.

– Arató Miklós Orbán atya szervezte meg a visszatérést. 1990-ben hitoktatás és pedagógiai műhely indult azzal a szándékkal, hogy a pécsi pedagógusok bencés és piarista tanároktól, illetve jeles katolikus világi előadóktól képzést kapjanak a katolikus szellemű oktatásról. Az átvétel felmenő rendszerben történt. 1991-ben egy osztályt indított a rend, ahova nagyon nehéz volt bekerülni; nekem például csak az állami osztályban jutott hely. Pészgő rendi élet kezdődött, szerzetesek jöttek Amerikából, és városi szinten óriási lelkesedés kísérte a változásokat. Számos nagy tudású ciszterci öregdiák jelent

tantermek, előadótermek készültek el, számos nagy pályázat jellemezte az elmúlt éveket. Iskolánk sajátossága, hogy több nálunk a férfi tanár, ami sajátos miliót ad, és egyensúlyt teremt abban a világban, ahol megkérdőjeleződnek a férfi- és a női szerepek.

– Mi jellemzi az iskolai hitéletet?

– Mindennek a középpontjában az áll, hogy a teremtett világ szerető Istenének teremtményei vagyunk, és ennek a szeretetnek kell összetartania bennünket. Az iskola jelmondatában is szerepel, hogy ez a szeretet iskolája. Ez szemléletmódot ad, az egymásért való tenni akarásról, az elfogadásról szól. Sok lehetőséget kínálunk a tanulóknak, s ezek közül min-

ából második, ötödik, tizenhatodik és huszonötödik helyezettünk van, emellett matematikából, fizikából, biológiából és latinból is nagyon sikeresek a fiataljaink. Kiemelkedően teljesít a két nyelvi tagozat is, illetve nagyon gazdag az iskolai sport- és zenei élet.

– A magyar oktatási rendszerben egyedülálló, hogy néprajz tagozaton is tanulhatnak Önöknél a fiatalok.

– A népi hagyományörzés keretei között szakkörként indult el a néptánc, majd a népzene. Rendszeresen fellépnek a diákjaink, most éppen a dunántúli középiskolások kulturális seregszemléjére, a Helikon Ünnepekre készülnek. Olyan nagy volt nálunk az igény a néprajz és a népművészet iránt, hogy tagozatként is választhatóvá tettük. A néphagyományok mára átszövik az iskola mindennapjait. Elképzelhetetlen a Szent Márton-nap libasütés nélkül, az őszi szüret nélkül, a február busók nélkül. A népviseletek napján sok tanárkolléga is hagyományos népi öltözetet vesz fel, táncjátékot tartunk az udvaron. Különlegesség, hogy a ciszterci rend Villányban, az Áta nevű zsákfaluban megvásárolt egy régi parasztházat egyhektárnyi területtel. Ez a mi mezei iskolánk. Hagyományos népi stílusban, ugyanakkor a modern elvárásoknak megfelelően újítottuk fel az épületet, napelemmel, saját víztisztító-rendszerrel. Van fűszer- és növénykertünk, gyümölcsfánk. A gyerekek itt belekóstolhatnak a hagyományos paraszti kultúrába, a gazdálkodásba. Últetnek, kapálnak, fát vágnak, főznek, a kemencében kürtös kalácsot sütnek, és disznóvágást is szoktunk tartani a szülőkkel közösen.

– A népi hagyományokon, népművészeteken keresztül a magyarsághoz is erősebb kötődés alakul ki a gyerekekben?

– Nehéz erre objektív választ adni. Azt hiszem, mindenképpen tudunk kell, hová tartozunk, honnan jöttünk, és azt is, hogy hová szeretnénk eljutni. Aki járt vagy élt külföldön, annak tapasztalata van arról, hogy mit jelent itthon otthon lenni. Azt hiszem, a törekvésünk erről szól. A népi kultúrának egy-egy morzsája, néhány népdal vagy egy közös tánc hány minden iskolai diákrendezvényen jelen van. A fiatalok példákat látnak maguk előtt arra, hogy így is, itt is lehet boldogan, teljes életet élni, és nem feltétlenül csak a tudás vagy az anyagiak a meghatározóak, hanem fontos a kulturális légkör is, amiben az ember otthon érzi magát.

– Az épületben Nagy Lajos király szobra fogadja az érkezőket. Mit jelent az életükben az iskola névadója?

– Nagy Lajos király alakja és szelme meghatározó a gimnázium mindennapjaiban. A diáknapot Lajos Napnak hívják, és van Lajos király választás is. A diákok által nagyon kedvelt büfét Lajos Cafénak hívják. Öregdiákként is tapasztalom, olyan szeretet kapcsol össze bennünket, ami nem múlik el a tanulókkal, azután is kitart. Számtalan kisközösség működik nálunk, ahol valódi barátságok születnek.

– Rengeteg lehetőséget kínálnak a diákoknak. Így mindenki kitűnhet valamiben.

– Semmi nem kötelező, de szinte mindenki részt vesz valamilyen szabadidős tevékenységben. Meghatározó az életünkben a cserkészlet, amely kétszáz fővel működik. Amikor újra ciszterci fenntartású lett az iskola, az első igazgató Páva Péter volt, a cserkészcsapat parancsnoka; a következő igazgató szintén, én pedig segédtest vagyok. Cserkészközpontként is működünk, helyet adunk képzéseknek. Egy átlagos héten tizenhét cserkész őrsi foglalkozást tartanak az épületben. Amikor egy diáknak itt tanul az őrsvezetője, példaképként tekint rá, fontosabb számára, amit ő mond, mint amit mi, tanárok. Erős közösség az énekkar, ahogyan az ötvenéves Orff zenekar, illetve a népzenei Zengető együttes is. A hagyományos labdajátékok mellett lehetőség van az iskolában például a lovas íjászatra is, és nagyszerű a tornászcsapatunk, a vívócsapatunk.

– Mindebből nagyfokú nyitottság érződik.

– A kor rendkívüli mértékben felgyorsult élettempót diktál. A jövő alakításával kapcsolatban megkérdezzük a kollégák véleményét, szeretnénk tudni, hogyan látják, merre kellene mennünk. Nem egyszerű válaszokat találni arra a kérdésre, hogy mik azok az értékek, amelyek mentén meghatározható a helyes irány. Alapvetően a keresztény tanításban látom a stabil pontokat, s ezek mellé teszünk korszerű tudást, magyarságot. A felvételinél nem kritérium, hogy valaki meg legyen keresztelve. Ha értékesnek ítéli, amit az iskolánkról hallott és tapasztalt, akkor nagy szeretettel fogadjuk. Hamarosan négy végzősünk fog megkereskedni, tizenöt elsősdiákonk és tizenhét bérmlázónk lesz. Fontosak számunkra a külső kapcsolatok a szülőkkel, az egyetemi partnereinkkel. Próbálunk naprakész tudást átadni a tanulóinknak, az egyetemi és a külföldi tapasztalatokat is beépítve az oktatási rendszerünkbe. Jó és nagyon hasznos az öregdiákkal való kapcsolat, együttműködés. Megtudhatjuk tőlük, mit láttak kint a nagyvilágban, mi volt értékes számukra az iskolában, mi az, amit véleményük szerint érdemes megtartani, és min kellene változtatnunk. A diákokkal is párbeszédben vagyunk. Elsőrendűen talán a diák-tanár viszony az, ami meghatározza az iskolát. A formális tanórai kereteken túl is számos lehetőség nyílik a diákokkal való találkozásra. Sok visszajelzést kapunk tőlük, elmondják, mi az, ami szerintük jó, és mik az őket feszítő kérdések, nehézségek. A kulcs szerintem az érzékenység. Nagyon lényeges, hogy nyitottak legyünk a formabontó kezdeményezésekre, merjük meghallani a kritikus hangokat is, továbbá keressük az egyensúlyt a tradíciók megtartása és az újdonságok között, ami végső soron a harmóniát eredményezi.

Szöveg és kép: Trautwein Éva

– Az iskola kiváló országos versenyeredményekkel büszkélkedhet, mindennapjait sokszínű zenei és sportélet jellemzi, és a diákok többsége életre szólóan kötődik a Nagy Lajos Gimnáziumhoz. A média hatására ugyanakkor sokakban Pankotai Lili nevével kapcsolódott össze az intézmény.

– Grotzesk helyzet, hogy a Nagy Lajos Gimnázium viszonylatában Pankotai Lili híresebb, mint mondjuk, Babits Mihály. Döbbenetes volt megélni azt a kommunikációs vihart, ami kirobbant, majd tapasztalni, hogy ez milyen hosszú távú stratégiaként munkált a média világában. Tanultunk az esetből. Azt kell mondanom, hogy az egész ügy többet mutat a hazai társadalom mai állapotáról, mint az iskola és Pankotai Lili viszonyáról. Ugyanakkor ez a történet sem az iskolánk hétköznapijait, sem a beiskolázást nem határozza meg. Ha igaz lenne mindaz, ami a sajtóban negatívumként elhangzott a gimnáziummal kapcsolatban, valószínűleg összeomlottunk volna ettől a jelenségtől, de ez nem következett be. Úgy vélem, ez igazolja, hogy az alapok, a hétköznapi működés rendszerben van és hiteles. Ha Lilivel találkozzunk, nem érzek ellenségeséget, és úgy gondolom, ő is szeretett ide járni, bár természetesen máshogyan látjuk a dolgokat. Az iskola továbbra is ugyanaz az otthonos, közösségcentrikus, befogadó intézmény, ami azelőtt volt, és nem ingott meg iránta a bizalom. Ezt támasztja alá az itt tanuló és az ide felvételiző gyerekek nagy száma is – általában négy, négy és félszeres nálunk a túljelentkezés. Sokan járnak az énekkarba, mások a női focicsapatban játszanak, ahol Lili is focizott, vagy cserkészkednek, vagy a tanulásra helyezik a hangsúlyt, és szép eredményeket érve el az országos tanulmányi versenyeken. És természetesen sokan vannak olyanok is, akik nem mutatnak fel semmilyen kiemelkedő eredményt, hanem egyszerűen csak egészséges, jó érzésű középiskolásként idejárnak hozzánk, és kiegyensúlyozott lelkű fiatalok válnak belőlük. Talán ez a legfontosabb a mai világban: hogy olyan emberek lépjenek ki az iskola kapuján, akik tudják, hová szeretnének tartozni, mik a legfontosabb értékek számukra az életben, és olyan szeretetkapcsolataik vannak, amelyek megtartják őket.

– Milyen örökségre tekint vissza a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma?

– A Nagy Lajos fennállásától kezdve a Dél-Dunántúli elit iskoláinak számít. 1687-ben nyitották meg a jezsuiták. A rend 1773-as feloszlása után az akkor már jó hírű intézményben világi papok és világiak

meg a gimnázium körül. Orbán atya igazi szellemi műhelyt épített. Az idős ciszterci szerzetesek óriási szeretettel és törődéssel fordultak a diákok felé, bármikor bekopoghatunk hozzájuk. Hadifogságot megjárt szerzetesek hozták magukkal az élet-tapasztalataikat, emberszeretetüket, azt az életbölcességet, amellyel minden körülmények között megtalálták a belső békéjüket. Az idős Orbán atya a 90-es években megtanult szöveg-szerkesztő programmal dolgozni. Mindig derűs, lelkes és előre mutató hozzáállást tapasztaltunk a szerzetes tanárainktól, a hangsúly a jövőn és a jelen pozitív értelmezésén volt.

– Milyen főbb elvek mentén alakult tovább az iskola belső élete, az oktató-nevelő munka?

– A cél az volt, hogy az intézményben dolgozók egyszerre legyenek hiteles keresztények és jó pedagógusok. Erőforrásunk, hogy sok a kitűnő, az egyetemi kutatói élethez és a tudományos világhoz kapcsolódó pedagógusunk. Jelenleg hat olyan tanárunk van, aki doktori fokozattal rendelkezik, többen pedig éppen most járják ezt a képzési utat. Nagy hangsúlyt helyezünk a pedagógiai módszertani megújulásra, az intézményi adottságok fejlesztésére is. Új

denki annyit fogad be, amennyit a nyitottsága alapján tud. A hittanórák mellett péntekenként mise van, szerdán és pénteken zsolozsma, hétfőn zenés dicsőítés a diákzenekarral – a fiatalok nagy lelkesedéssel és magas színvonalon zenélnak. Ez a fiatalos szín jelenik meg az imádságokban is. Bevezettük a jezsuiták lelki gyakorlatos modelljét. A Parázs közösségekben tizenegy-tizenkettődikesek tartják a lelkinapot a kilencedikeseknek. Tanúságtétel erejű, hogy a diákok a hozzájuk korban közel álló, idősebb iskolatársaiktól hallhatnak arról, ők milyen élethelyzetekkel, nehézségekkel küzdenek, és hogyan élik meg a hitüket a hétköznapiakban.

– Melyek az iskola erősségei?

– Ha ki kellene emelni valamit, akkor azt mondanám: a közösségépítés a kulcsfogalom. Emellett hagyományosan nagyon magas színvonalú a gimnáziumunkban a természet-tudományos oktatás, a fizikáé, a biológiáé, a kémiáé. Eszközökben, felszereltségben is megmutatkozik ez a sajátosságunk. Az iskolához tartozik egy lézerbarlang, ahol lézeres kísérleteket végezhetnek a diákjaink. Szép eredményeket érnek el a megmérettetésekben. Az országos középiskolai tanulmányi versenyen kémi-

Képgaléria

Fotós kollégáink kiállítása az esztergomi Keresztény Múzeumban

Tisztelettel hívunk minden érdeklődőt az esztergomi Keresztény Múzeum Gobelinné termébe május 4-én, szombaton 16 órára a Magyar Kurír munkatársai, Merényi Zita és Lambert Attila Képgaléria című sajtófotó-kiállításának ünnepélyes megnyitójára. A megjelenteket Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnökhelyettese köszönti, a kiállítást Erdő Péter bíboros, prímás, esztergomi-budapesti érsek nyitja meg. A fotóárlatot Török Csaba, az MKPK tv-referense mutatja be.

A kiállításon Mudrák Attila fotográfus esztergomi képes tudósításaiból is válogatás látható.

HÍREK KÉPEKBEN

• Pál József Csaba megyéspüspök április 20-án este a temesvári Szent György-székesegyházban német, magyar, román és angol nyelvű szentmisét mutatott be. A liturgián jelen voltak a Kolping Szövetség egybeült tagjai is, akik Temesváron részt vettek az Európai Kolping Szövetség kontinentális konferenciáján és a 72 óra elnevezésű kampányon. A rendezvények házigazdája a Romániai Kolping Szövetség volt.

• Húsvét harmadik vasárnapján, április 14-én ünnepelte a szödi egyházközség a Mária Magdolnáról elnevezett temploma felszentelésének 280. évfordulóját. Ebből az alkalomból szentmisét mutatott be Molnár Zsolt vác-alsó- és -felsővárosi, valamint kosdi plébános Jerzy Nowak SDS szödi plébános koncelebrálásával.

Ahol az ég közel van a földhöz

Megjelent a Međugorjét bemutató zarándokútikönyvünk

Az Új Ember Kiadványok és a Via Sacra Zarándokútikönyvek sorozat legújabb kötete Međugorjébe kalauzolja az olvasót. A kötetet Koncz Attila írta. A könyv teológiai lektora Kovács Zoltán mariológus, egyetemi tanár. Az alábbiakban Székely János szombathelyi megyéspüspök előszavát adjuk közre.

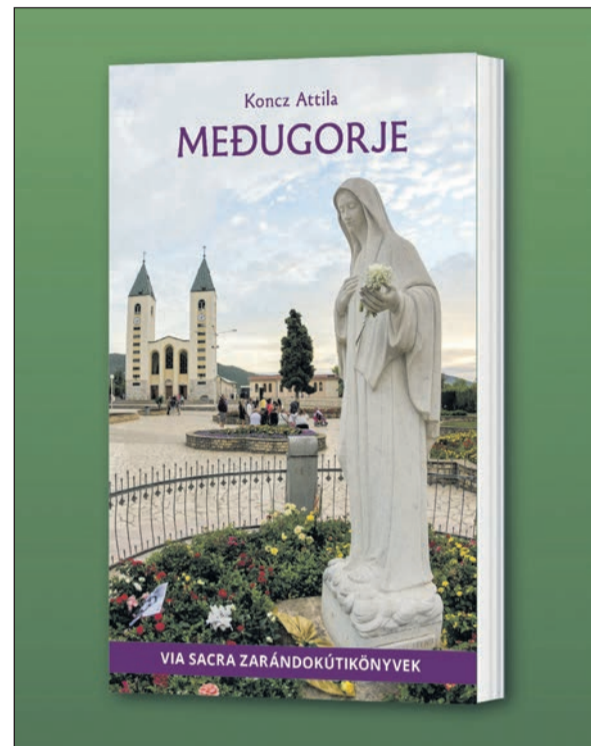
Talán nincs még egy olyan helye Európának, ahol nap mint nap annyi ember tenné le a bűneit Krisztus lábai elé a szentgyónásban, mint Međugorjében. Esténként, ahogyan lassan bukik le a nap, nagy embertömeg imádkozik a szabadtéri oltár körül: házaspárok egymást átkarolva, gyermekek a szüleik ölében, a kövön térdelő zarándokok, fiatalok és idősek. Odafentről béke száll ilyenkor az egész völgyre és az emberi szívekbe. Međugorje üzenete öt parittyakó, amelyekkel győzhetünk a gonosz felett, úgy, mint valaha Dávid Góliát felett. Az öt kó az imádság, a böjt, a Biblia olvasása, a szentgyónás és a szentmise.

Međugorje megtérésre hív, egy erőteljesebb, hitelesebb kereszténységre. Menyire nagy szüksége volna erre a kissé langyos, megfáradt európai kereszténységnek! Sokszor jártam már ezen a különleges helyen, és mindig azt éreztem, hogy az ég itt egészen közel van a földhöz. Papként megrendítő és gyönyörű átélni a sok-sok őszinte és mély szentgyónást – árad ilyenkor a kegyelem, megtisztít, újjáteremt. Megindító és lélekemelő látni a sok zarándokót, amint felfelé mennek a Križevacra vagy a Jelenések hegyére imádkozva, küszködve a hőséggel, a kövekkel, átszellemült arccal. Sok olyan

embert ismerek, akinek itt született újjá, itt erősödött meg a hite. Međugorje szent hely, ahol az ég szinte összeér a földdel. Kedves Olvasó, kelj útra, hogy részesülhess a fentről áradó nagy-nagy békességben, a Béke Királynőjének áldásában!

Koncz Attila Međugorje című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest, V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvruházban.

B.B.

Elnézést kért, hogy miatta nem jön a busz

Ferenc pápa látogatását idézték fel a Terézvárosban

Április 16-án este a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban mutatták be a Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötetet. A kerekasztal-beszélgetésen a kulisszatitkok mellett arról is szó esett, miket álmodtak a szervezők a látogatás előtti hajrában, és hogy a református lelkész fia milyen büszke volt, hogy megáldotta a pápa.

Kuzmányi István, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője megbetegedése miatt Baranyai Béla főszerkesztő-helyettes moderálta a beszélgetést, amelynek résztvevői Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára; Horváth Zoltán, az Avilai Nagy Szent Teréz-templom plébánosa és Sebő Balázs, az MKPK Titkársága sajtóosztályának vezetője voltak.

Baranyai Béla bemutatta a pápalátogatás szervezésében nagy szerepet játszó beszélgetőtársakat, és arra kérte őket, ismertessék, mi volt a feladatuk.

Tóth Tamás általános koordinátori szerepet töltött be. Az MKPK titkára megemlítette, hogy a napokban jelenik meg a díszkötet olasz nyelvű változata, melynek végén hosszú stáblista található a látogatás alatt szolgáltató végzőkről. Horváth Zoltánt kérte fel a pápalátogatás liturgikus felelőse. A plébános elmondta, fontos szempont volt, hogy Budapestre jöjjön el a magyar egyház teljessége, mindenki részt kapjon a Szentatyával való találkozásból. Így aztán minden egyházmegye képviseltette magát az imaalkalmakon és a tanúságtételeken, papnövendékeik szolgáltak, a szentmisén világi híveik vitték az adományokat a Szentatyá elé.

Sebő Balázs számára is rendkívül intenzív időszak volt az előkészület

két hónapja: a nagyböjti elcsendesedés elmaradt, hiszen egy teljes évig tartó folyamatot kellett ilyen rövid idő alatt megvalósítani. Az egész országból és Európából érkeztek újságírók, sajtós kollégák. Olyan sokan voltak, hogy a helyszínekre nem lehetett őket mind beengedni, mert akkor a híveknek már nem maradt volna hely. A vatikáni és az állami kollégákkal összhangban igyekeztek úgy szervezni a beosztásukat, hogy valamilyen programra mindegyikük bejuthasson.

A háttérben zajló előkészületekkel kapcsolatban Tóth Tamás elmondta, hogy amikor a biztonságiak és az operatív törzs csoportjaival bejárták a helyszíneket, rengeteg apróságra kellett odafigyelni. Megemlítette, sokan beférnek a Szent István-bazilikába, de egy pápalátogatás alkalmával a beengedhető emberek létszáma jelentősen lecsökken. A szervezés egy pontján úgy tűnt, csak száz főt tudnak beengedni a bazilikába. Kötelező előírás volt, hogy a résztvevőket a biztonsági intézkedések és a hosszú program miatt le kell ültetni, és ki kellett alakítani a megfelelő szociális helyiségeket is. Végül sikerült elérni, hogy ezer

fő találkozhasson a bazilikán belül a Szentatyával, reprezentálva az egész országot.

A harmadik pápai szentmise volt a tavalyi, amelynek szervezésében részt vett Horváth Zoltán: az első II. János Pál pápa látogatásakor, 1991-ben; a második Ferenc pápa 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson tett látogatásakor törként. A Kossuth téri szentmisén ezekhez képest eltérés volt, hogy míg az igelituria főcelebránsa Ferenc pápa volt, az áldozati liturgiáé Erdő Péter bíboros.

Mivel a covidjárvány óta nincs szokásban az egyházfőnek járó gyűrűcsók, fejhajtással adták tiszteletüket

Ferenc pápa előtt. Az adományok átvételénél arra is figyeltek, hogy aki a Szentatyá elé járul, mit mond neki röviden. Horváth Zoltán atya beavatott abba is, hogy az előkészületeknek köszönhetően a szentmisén olyan flottul ment minden, hogy neki már csak a fejevel kellett a kórusvezetőknél és a kispapoknak intenie.

Baranyai Béla kérdésére Sebő Balázs elmondta, a pápalátogatás valóban a média által leginkább dokumentált egyházi esemény volt, hiszen II. János Pál pápa látogatásakor még nem terjedt el az internet. Arra kellett felkészülniük, hogy minden eseményt lehessen nemcsak a tévéen, de számítógépen és okostelefonon is követni. Hangsúlyozta, hogy a sajtónak az a része, amely bírálja az Egyházat, vagy nem foglalkozik vele, a pápalátogatással kapcsolatban nagyon érdeklődő volt, és pozitívan beszélt róla. Tóth Tamás megemlítette, hogy a ferenc2023.hu oldalon – amely Sebő Balázsnak, Sümeghy Katának és Baranyai Bélának köszönhető – most is olvashatók és visszanezhetők a háttéranyagok magyar és angol nyelven.

Horváth Zoltán örömmel számolt be arról, hogy Ferenc pápa gesztusai megérintették az embereket. Például amikor a Ferenciek terén elhaladt a buszokra hiába várakozók előtt, és elnézést kért tőlük. A Kálvin téri református templom új lelkészének felesége és gyermeke is a tömegben volt. Zoltán atyának később elmesélték: „Képzeld el, a mi gyerekünk mindenhol arról beszélt, hogy megáldotta a pápa.” A református lelkész hozzátette: „Ezért nagyon büszke vagyok a kisfiamra.”

A váratlan helyzeteket csak azok ismerték, akik tudták, minek kellett volna történnie. Ezek közül a legismertebb az volt, amikor a Szentatyá

a Szent István-bazilika előtti téren azok közé ment, akik csak ott tudták követni kivetítőn a bazilikában zajló eseményeket. Tóth Tamásék már kijöttek a sekrestye felőli oldalajtón, mikor arra figyeltek fel, hogy a téren kiabálnak, a biztonságiak rohannak a helyszínre. Még rámpa sem volt kiépítve Ferenc pápa kerekesszéke, ő mégis közel ment az emberekhez. A bazilikában nem lehetett érzékelni azokat az eseményeket, amikor Ferenc pápa találkozott a kerekesszékekben lévő Kardos Mihály atyával, a kintiek így talán még jobban is jártak – tette hozzá.

A Szentatyá látogatásának sok gyümölcse volt, többek között a díszkötet, amely Ferenc pápa hat nagy beszédét teljes terjedelemben közli. Ezeket videón is vissza lehet nézni a kötetben található QR-kódok segítségével. Az album által újra átélhetővé válnak a pápa gesztusai is, többek között az, ahogyan az Arenában oda ment a kerekesszékes fiatalokhoz, és megérinthette őt, mint az evangéliumban a vér folyásos asszony Jézust.

Horváth Zoltán kiemelte, az is gyümölcs, hogy a magyar egyházi könnyűzenei élet képviselői mind együtt zenéltek a Kossuth téri szentmise előtt, együtt is maradtak, és megalapították a Pámapobil nevű formációt, amely április 28-án éppen a Teréz-templomban szolgál az esti fél hetes szentmisén. Az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban április 23-ig tekinthető meg a pápalátogatás vándorkiállítása.

A Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötet megrendelhető az Új Ember online könyvruházban, illetve megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9–18 óráig).

V. E.

Fotó: Merényi Zita